

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I OFICINES

CARRETERA DE GRACIA, 34, BAIXOS. — TELÈF. 1451-A.

BARCELONA, diumenge, 18 de març de 1923

TALLERS D'IMPRESA

CARRE DE BARCELONA, 11 i 12. — TELÈF. 1316

EDITORIAL

llibres de text en català

La Secció permanent d'Educació i d'Instrucció del Centre Autonomista de Dependents de la Indústria i el Comerç, de Barcelona, acaba de realitzar un acte altament lloable i mereixedor d'èxit: presentat com a exemple. Degut a les circumstàncies que la nacionalització encara incompleta de la vida catalana, les escoles mercantils del Centre es veien obligades a servir-se en llengües estrangeres de llur ensenyament, de textos en llengües estrangeres. No en tenien la culpa els patriotes del Centre, que comprenien que és profundament desitjable l'estendre cada més la nacionalització de la nostra cultura, i per això ja fa temps que cercaven la manera pràctica d'editar en llengua catalana els llibres que els mancaven.

Catalunya, com tants altres pobles que lluiten o han lluitat ensem per la llibertat política i pel recobriment espiritual, troba en un període de transició en el qual es barregen les angoixes de la situació vella i els avenços de la situació nova. Els catalans anem dramàticament a la completa nacionalització lingüística. Però no és sempre possible, en un moment donat de transició, l'aconseguir la totalitat de l'ideal. Així s'explica que les Escoles mercantils del Centre de Dependents hagin de servir-se de nombrosos textos no catalans.

Qui coneixi els moviments nacionalistes estrangers, sap que amb les concessions que han de fer-se a les especials circumstàncies d'aquests períodes. Veiem que la Premsa nacionalista basca, amb la gran majoria de les seves columnes redactades en castellà; que l'òrgan dels nacionalistes bretons està escrit en francès; que en llengua anglesa s'han publicat periòdics nacionalistes irlandesos. La reconquesta de les posicions nacionals, perdudes en els temps llobreges de la submissió, és gradual. Convé estimular-la i apressar-la. Però no cal prendre tot d'una els miracles que només el temps pot fer.

A ningú no se li haurà acudit el fer una campanya contra el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria perquè les seves Escoles mercantils se servien de textos en castellà. Els patriotes del Centre es trobaven amb les dificultats econòmiques que implica l'edició de textos en llengua catalana. Però no els mancava la voluntat, ni la convicció, ni el fervor patriòtic. Han pogut assegurar per fi la publicació dels textos catalans que no tenien. Gràcies a un contracte signat entre l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català i el Centre de Dependents, ha estat resolta l'edició dels següents llibres de text en català: Gramàtica catalana-francesa, Gramàtica catalana-anglesa, Teneduria de llibres, Càlcul comercial, Economia comercial i Geografia comercial. Aquestes obres hauran d'ésser publicades abans del primer d'octubre de l'any 1927.

Amb aquest contracte tindran els dits llibres en català, no només les Escoles mercantils del Centre de Dependents de Barcelona, sinó també les de tots els Centres similars, i en general les escoles catalanes de la nostra terra. L'estem segurs que alludides edicions, per llur contingut i per llur presentació, honoraran la ciència i les arts gràfiques de Catalunya.

Noble feina la del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria! Ha estat i és el foc català de tot el nostre estament barcelonès. Ha sabut coordinar dignament l'ideal patriòtic amb la cultura mercantil. Els homes que fundaren i han mantingut el Centre amb llur esforç i amb llur perseverança són mereixedors de la nostra estima. Ací on tant abunda l'anany patològic de la crítica mossegosa i negativa, fa goig de veure la dèria creadora dels homes del Centre de Dependents. La creixença d'aquesta ciutat s'ha fet paral·lelament a la creixença del nacionalisme català. El Centre ha engrandit el casal, ha eixamplat el seu radi d'acció, ha multiplicat prodigiosament el nombre dels seus socis, ha contribuït a fer més pura i més alta la idea catalanista. I en el camp de l'agitació dels mitjans, de les manifestacions i de les promesses, ha establert un conjunt d'institucions de cultura i d'assistència social, que atorguen a aquest gran exil d'homes d'estament modest una brillant execució de noblesa.

CARNET DE LES ARTS

EL PINTOR IU PASQUAL

En Pasqual fa un remat d'anys que pinta bé; fins potser no seria exagerat dir que hi ha pintat des del començament i sempre. De bon principi mostra un mecanisme tan assenyalat, tan segur dels efectes, que pictòricament gairebé no ha tingut adolescència: sempre ha semblat un home fet. En certa manera, doncs, ha estat un cas de precocitat.

Quan l'aprentís pintor aprèn el seu art conviu amb el mestre en la intimitat de l'obra, no tenia res d'estrany trobar un tècnic formidable en un fadrí novell. Avui, en els temps de les ensenyances oficials, solament els miracles de la influència poden fer aquests prodigis, que constitueixen la precocitat.

Però, quan parlem de precocitat artística, no fan altra cosa sinó reconèixer a un individu una perfecció formal prematura. Quan el novell artista ens sorprèn amb altres qualitats independents de la forma, no se'n acut titllar-lo de precoc. En canvi quan el precoc, a més de la perfecció formal manifesta altres qualitats espirituals, com en els casos Rafael o Mozart, la precocitat resulta insuficient.

A En Pasqual la possessió absoluta d'una fórmula expressiva adquirida gairebé sense lluita, li ha apagat el desig de novetats atrevides: la curiositat no li ha exigut perilloses exploracions i ell s'ha conformat amb la sanedica hisenda, amb què el dotà la Natura; ha procurat conservar-la i enrobustir-la, sense plets interiors ni raons amb els veïns.

Per això, cap altre pintor olotí, comptant-hi En Joaquim Vayreda i tot, dona una sensació tan completa d'identificació amb l'escola com ell. Sap tots els canons de l'ordre i els compleix i els practica amb jolosa submissió. És possible que d'altres vagin al cel per camins oposats o diferents; però ell ja té triat el seu i poc se'n mou per la ruta del món. I així, si t'agradava la pintura d'En Pasqual és de les més sòlides i perfectes de Catalunya, espiritualment potser és la més tranquil·la.

En tota la seva abundosa producció un home no hi sabria pas descobrir una ombra d'inquietud o instant de vacil·lació, una temptació fugaç.

La passió que presideix tota creació artística, en el queda oculta sota una mena de somriure benic que res no altera.

En el Concurs Plandiura, la importància del qual el fa actual malgrat el temps, la inalterable conseqüència artística d'En Pasqual es feia més evident amb el contacte dels olotins. En Mallol i En Vayreda, sobretot cotejant els seus paisatges amb els d'aquest últim, molt més interessant que la figura que exposava.

Les obres d'aquests tres pintors tenien una arrel comuna, certament, un aire de família innegable, però quina diversitat de concepte, de contingut sensible entre uns i altres!

El paisatge d'En Vayreda, aquest fill prodig que torna a la llar patral de la pintura després de beure amb el vas del fauisme, tallava de tan fi. A la sana menja casolana hi ha tirat un pols de la sal i del pebre de les passades franceses. Els paisatges d'En Mallol eren tan tendres que materialment es fomen als ulls. Tenien una delicadesa tota femenina i solament un prodigi d'agilitat els permetia de xerrar-se refiats i somrients al damunt mateix de l'òlim falac de la trivialitat.

Els d'En Pasqual representaven, i representen—perquè igual es pot dir dels d'ara que de tots aquells—el sentit, i aquella mesurada abundància que neix de l'absència d'ambicions. I és que En Pasqual pintant no ha estat mai d'aquells que menguen més amb els ulls que amb la boca. El seu credo estètic ha estat invariable. Tant si pinta el paisatge hamit d'Olot com el farreny i sanguini del Priorat, com s'hi a la riba d'un gorg transparent i immòbil hi agruïen uns nus femenins amb actitud més o menys clàssiques, o simplement hi planta bous i vaques somnolents, el concepte realista, base de tota la seva pintura, resta incommoible.

Si la alegre conformitat amb les regles de l'ordre olotí li estalvia conflictes d'esperit i pensament, en canvi li augmenta la fe en els seus principis i cada dia els practica amb major devoció. El resultat d'aquest renunciament ha estat una mena de refinada estilització de la seva tècnica tan plena de ciència, i els fruits d'aquesta superació formal són els quadros pintats aquest hivern, dels quals dintre l'obra general del pintor podríem dir que constitueixen l'època seca.

"Hivern (Cecaninotes)", "Pasurant", "Día fred" i particularment els estudis 16 i 19 i "Sol de tarda" i "Canal de la riera", que tenen el to i la mateixa dolçor de la pansa, i "Retoladors" (època lumina), d'una blaus dellosament convencional, són les obres més fortes de les que actualment exposa a "El Camarín".

C. C.

El pintor català En Pasqual ha obert una exposició a les Galeries Dudenberg, de Nova York.

A les Galeries Dalmau, En Qui Hem Berenguer inaugura el seu exposició d'obres seves.

BARCELONA CIUTAT GRAN

PER L'ESTETICA URBANA

ELS BARBARS

Semblant del que en l'ordre moral passa a Itàlia—naïo que uneix les imperfeccions de l'adolescència als vicis de la senectut—ens passa en l'ordre material a Barcelona. Hi ha una part de la ciutat que està fent-se, o reïent-se; ha calgut de digerir enormes extensions inurbanitzades, pobles de caire rural, d'anar executant el pla de vies noves i d'enllaços, de fer nous paros, de preparar l'Exposició, d'obrir el Metropolità. Seria injust de queixar-se de les molèsties i de la manca d'estètica ciutadana que tot això ocasiona: és una crisi de creixença, i benvinguda sigui.

La ciutat, però, té grans zones que ni es fan ni es refan: estan fetes, i la inèrcia dels uns i dels altres sembla que les vulgui desfer. Als més nobles barris de Barcelona estan "barbaritzats", —bar el barbar no és pas aquell que amb picots i magalls aterra els monuments, sinó el que per manca de sensibilitat els fa malbé, sense adonar-se'n. Hi ha cosa més noblement ciutadana que el Pla del Palau? dones no hi ha una sola banda des d'on poguem mirar els seus monuments sense veure onsen l'obra dels barbans. No mirarem la Llotja, que no veiem també un minglitori semi soterrani amb rajoles estridentis, la fusta recremada d'un quiosc de diaris, els dos confortables sillons d'un cira-botes i, segons la temporada, un nombre prudencial de melonaires, torronaires i castanyeres; a la part del mig, al volt de la font monumental, que raja escaducera, veurem una sardana d'ex-lumens, quatre pais anunciadors, un venedor de fruita seca, un quiosc de begudes, un altra cira-botes i una barraca d'aquelles que en altre temps hi desavien escumbrins; més enllà podrem veure-hi un gran quiosc de necessitats i, entre la Llotja i els portals d'En Xifre, una barraca dels tramvies, un altre cira-botes més, la tauleta d'un venedor de no sé què i un bé de Déu del diaris damunt terra. A la plaça d'Antoni López, davant la nova Casa de Correus, tenen posicions preses un quiosc de diaris, un de burois, una tauleta de fruita seca i, encarat, altres dos cira-botes. A la plaça de Sant Oriol, empestifant la vista de la façana lateral del Pi, i ha un magnific quiosc de necessitats, un de més modest de diaris, la cadira d'un camallé ("para avisos a la taberna"), i, segons l'anada porta els fruits, un melonaire expansiu o una castanyera.

Moltes coses cal fer per tal de valoritzar la nostra perspectiva ciutadana; amb una de sola, però, que fèssim ja tindríem molt de guanyat: suprimir, si més no en els barris completament urbanitzats, els permisos de venda a la via pública. Aquests permisos són donats amb informe de les Tinències d'Alcaldia; és, però, inútil que algun tinent d'alcalde isolat pretengui veïllar que l'estètica ciutadana: tindrà molts disgustos sense cap resultat; què en trobem que a un cantó de carrer no sigui permès el que ho és a l'altra vorera? En el bienni passat, en prendre possessió de les Tinències d'Alcaldia, ens comprometrem, si més no, de conservar el "statu quo", prorrogar els permisos existents, però no concedir-ne cap de nou. Alguns companys mantinguerem enèrgicament la nostra actitud inicial, d'altres foren més benignes i, encara que de poc nombre, els permisos d'ocupació augmentaren. Els hem vist augmentar també, en certs districtes, dintre aquest bienni. I encara hem vist d'altres atemptats contra el bon gust i el sentit comú, per exemple el quiosc de diaris al costat—anava a dir damunt—la font de la plaça de Santa Anna, bellament decorada l'any 1917 amb les ceràmiques de N'Aragay.

La manera d'evitar en absolut els permisos de venda a la via pública seria trossejar del pressupost llurs tarifes, o limitar-los, dintre el pressupost mateix, a certes barrides. El vigent, calcula els ingressos per aquell concepte en 60.000 pessetes. Ningú dirà que, suprimint-los, s'agruï el deute municipal. Seixanta mil pessetes per salvar l'estètica de Barcelona!

Però, què en els creixen-

postos hi ha assignat aquest ingrés i que és molt difícil que la majoria dels nostres—vull dir dels seus—límits d'alcalde es posin d'acord per una obra d'embelliment no valdria la pena que les societats artístiques i els grups de gent que s'interessen per aquestes coses fessin sentir llur veu?

Després, jo crec que no es tracta sols d'una obra d'estètica, sinó també d'una obra de justícia. El botiguer—ciutadà solvent, amb una casa oberta—sofreix la competència immoral i ruinosa d'un rústec massavolant. L'un paga les seves contribucions i els seus arbitris, lloguer, il·luminació, dependència; ha de complir amb una sèrie de lleis i reglaments que l'obliguen al descans dominical i a una jornada fixa i quan ell ha de tenir tancat, veu que l'altre a tothora del diumenge i de nit sota els llums de la il·luminació pública, negocia amb més intensitat que mai, amb un olímpic menyspreu per l'Alcubilla i per la Comissió Mixta del Treball. I tot això ho paga amb una quantitat irrisòria. Per exemple, un lloc de venda al carrer de Claris abans d'Aragó, pagaria al més 38 pessetes. Una botigueta, per menuda que fos, quant no pagaria allà mateix, entre lloguer, contribució, arbitris i llum? És possible competir-hi? Fa estrany com les entitats que representen el petit comerç no s'hi interessin d'una manera activa.

Paral·lelament caldria també suprimir totes les barraques d'escombres i de burois, que no serveixin, i embellir (sobre tot simplificant-les) les que calgui conservar; fer que les fonts ragin; subterranyitzar i inodoritzar els minglitoris i similars; no permetre anuncis en les parets monumentals (aquella font de Sant Miquel, per exemple) i estudiar, per posar-hi un tipus adequat de fanals.

LA CIUTAT DE SEMPRE

A Barcelona ens passa bon xio com als que mouen guerra per la pau futura, sacrificant la generació present a les venidores, com a aquells "filantrops", que es cauen d'amor a la Humanitat, tot bastonejant la dona. Anem fent la ciutat nova i desfent la ciutat vella. Aquesta és, ben segur, una conseqüència—una de tantes—de la manca de continuïtat ciutadana. La generació dels nostres avis, barcelonina de soca a arrel, en part també la dels nostres pares menyspreava la ciutat nova, que per a ells era un entremig entre el "raval" i els "defores"; la generació d'avui no cura de la ciutat vella, amb la qual sembla que cap vincle no la uneixi, i els barris més característics, més definitivament ciutadans, més històrics de Barcelona, són preterits per aquells altres de la quadrícula, que semblen transportar-nos a una ciutat atlàntica del nou món.

Tenim aquí uns Amics de les Arts, uns Amics de la Música, uns Amics de la Poesia, uns Amics dels Belles Llibres, i no sé quants d'Amics més. No hi hauria manera que uns Amics de la bella ciutat fessin sentir llur veu?

L. Nicolau D'Olier

La situació a Europa

Continuen els actes de sabotatge a la Ruhr. Paral·lelament a Berlín segueixen les discussions sobre el nou pla que el Govern pensa presentar a França. "L'Echo de Paris" publica alguns detalls que creu certs, sobre el nou projecte de reparacions. Es diu, per altra banda, que Lord Montagu, director del Banc d'Anglaterra, ha anat a Berlín per intentar una intervenció no oficial per tal d'acabar de convèncer al Reich, que cal negociar. Lord Robert Cecil preconitza l'establiment d'una zona neutral entre Alemanya i França, parlant a Alemanya, però desmilitaritzada.

A Orient millora també la situació; de tal manera que els navilis de l'esquadra anglesa, fondejats a aquells ports, han rebut ordre d'abandonar-los i arribar cap a la Metròpoli.

EL CAS DE VILNA

La teoria dels fets consumats

La Conferència dels Ambaixadors, reunida a París, ha pres recentment una decisió estranya, que pel seu abast en dret internacional i sobretot des del punt de mira dels problemes nacionals, mereix d'ésser comentada.

Han decidit els ambaixadors l'assenyalament de la Troneta de Polònia amb Rússia i amb Lituània. I han adjudicat a Polònia la regió de Vilna, que Lituània reclamava també.

No està l'estranyesa en aquesta adjudicació. La qüestió de Vilna, aduix examinada des de l'estricta punt de mira de les nacionalitats, és extraordinàriament complicada. Hi ha fortes raons en pro de la tesi lituana i en pro de la tesi polonesa.

L'estranyesa la trobem en les raons invocades per fer aquesta atribució. En efecte: els ambaixadors fonamenten llur determini sobre la frontera polonesa-lituana "en la situació de fet existent". És a dir, donen la regió de Vilna als polonesos perquè aquests la tenen avui, de fet, a llur poder.

Recordaran els nostres lectors que els polonesos s'apoderaren de Vilna gràcies a un cop de mà militar per l'estil del que realitzà D'Annunzio sobre Trieste. Així tenim que el fet material de l'ocupació, producte d'un acte de força executat mentre es tramitava el plei, serveix per fonamentar una decisió favorable als qui, sent mancament a la legalitat internacional, s'apoderaren d'un territori en litigi.

Ens sembla una gran imprudència, no l'acord pres, sinó la motivació d'aquest acord. Ni tan solament pot invocar-se l'atenuant de la sinceritat. La veritat és que l'adjudicació de la regió de Vilna a Polònia ve a ésser un contrapès a l'adjudicació de Memel a Lituània. Costa de comprendre perquè els ambaixadors han invocat extemporàniament la "situació de fet" amb la qual oosa han vingut a una vida a la teoria vella i desacreditada dels fets consumats.

Per damunt dels fets consumats, cal posar-hi els drets que no caduquen. Si no hi hagués altres raons que la situació de fet creada pel cop de força, l'atribuir a Polònia el territori de Vilna seria una greu injustícia. Això equivaldria a encoratjar tots els ambiciosos i a empenyer totes les aventures. És comprén perfectament que "L'Action Française", amb el seu realisme immoral, posi a la notícia que comentem el següent epígraf: "Una lliçó de coses". Si el criteri de la Conferència dels Ambaixadors prevalgués, tots el qui tinguessin força per ocupar de fet un territori disputat veurien després confirmada la usurpació per la diplomàcia internacional. És aquesta una pessima lliçó.

A. Rovira i Virgili

Full de dietari

EL CAPELL

—¿Per què no es posen capell aquestes noies?—em deia un estranger veient desfilat a migdia un seguit de modistes, dependents d'escriptori i de magatzem.

—Vesteixen bé, calen bé; totes dues mitges de seda; porta-monedes. Moltes van correctament enganxades; ¿per què no es posen capell?—seguiu argumentant el meu amic estranger.

—¿No us plauen així?—li he dit.

—Certament.

—Aleshores, ¿per què els voleu imposar el capell?

—Per a acostar les classes socials, per a millorar l'aspecte de Barcelona, que per a l'home avesat a altres panorames urbans té un excés de democràcia. Si aquestes noies, sense variar gens ni mica llur indumentària actual, es fessin capell, és possible que llurs pares o germans es resolguessin a reemplaçar la gorra pel barret tou o pel barret fort.

Aquest simple fet, que ben mirat no comportaria cap desigualtat greu als pressupostos familiars, donaria a la multitud un aire més senyor i, tal vegada, un esperit menys feréstec.

—¿Voleu dir?

—N'estic segur. Mentre que una dona discutint amb una altra pugui dir: "Per què porta barret es creu qui sap què", la frontera de les classes socials té una aspror repulsiu.

—¿Seriosament? ¿No sou pas representant d'una gran indústria de capella per a senyora?

—No. Paraula d'honor. He dit lleialment el meu franc parer.

Carles Soldevila

CARNET DE LES VARIETATS

OMBRA DEL PETRARCA

En el llibre "Flors de Roella", de Miquel Duran, del qual varem dir-ne al- gunes coses en aquest mateix Carnet, hi ha uns sonets a l'esposa morta que recorden, certament, l'aire del Petrarca. El sentiment viuíssim és reduït als límits estricte del sonet. La prova és que a Miquel Duran no se'n surt del tot. A cançons, però, passa freg a freg de versos aquella passió immortal que s'extén els rims a Madonna Laura i a la seva mort.

On falla el poeta? Més que en l'ordre i en la bellesa de les paraules, és en el comportament de la paraula lírica i en un moment de victòria de l'anecdota damunt l'ideal. Hi ha "Flors de Roella" catalana.

Aquesta victòria de l'anecdota és en certa manera absoluta en un llibre elegiac: "Sempre vivim", d'Apel·les Mestres. El venerable poeta, sacerdot del temple del record amorós, ha escrit tot el seu llibre en lloança de la seva esposa morta. El seu nom—Laura—obre les pàgines de "Sempre vivim" i a cada moment, amb bates humanes i doloroses, torna la seva figura i el seu amor.

Més d'una de les cent set poesies del llibre, dictades per la noble passió de l'amor, té la gràcia de l'obra d'art. La poesia, no. La majoria cauen sota el terme de l'anecdota domèstica.

Aquí el Petrarca és lluny. El llibre de la dona a qui va endreçat el dolor i el dolorós treball del poeta, és un recordant el gran italià. Però són aquells contenciós, aquella vídua de la mesura damunt l'ànima desolada. El sentiment no ha sabut doblegar-se a una bella forma i s'esbraya, desolant entre anècdotes.

Ship-boy

La Junta directiva queda integrada
pels senyors següents: Josep Maria Riera,
president; Carles Maestre, Juli Martí,
Feli Llobera, Marçal Compañes,
Feli Tort, A. Sureda, Joan Riera i J. Pu
juguat.

Als subscriptors de

LA PUBLICITAT

i de l'Edició setmanal d'Esports

El diumenge passat anunciàrem la concessió que LA PUBLICITAT havia acordat de fer a tots aquells que estessin conjuntament subscrits al diari i a la "Edició setmanal d'Esports".

Avui, conerentant més, fem públiques les condicions de l'assegurament anunciat i preguem als nostres lectors que hi fixin llur atenció, perquè d'acord amb elles es regirà la concessió esmentada.

Aquestes condicions, degudament articulades són les següents:

Art. primer.—L'Administració del diari LA PUBLICITAT atorga als subscriptors que ho siguin alhora del diari i de l'Edició Setmanal d'Esports, l'assegurament contra els accidents assenyalats en l'article segon i sota les condicions que s'especificaran més endavant, d'acord amb l'articulat de la pólissa signada amb la companyia Zürich.

Art. segon.—La companyia Zürich cobreix l'assegurat contra els accidents corporals dels quals pugui ésser víctima, trobant-se de passatger en qualsevol línia pública de ferrocarril o tramvia, de qualsevol classe i sistema i en qualsevol punt del món o en un vaixel mogut mecànicament, efectuant servei públic en llacs o rius d'Europa.

Tan sols es consideraran com accidents de viatge i, per tant, compresos dintre d'aquest Segur, els accidents deguts a un sinistre que afecti el mitjà mateix de locomoció, és a dir: el tren, el cotxe de ferrocarril, el tramvia o el vaixell. Per exemple: col·lisió, xoc, descarrilament, enfonsament de terres, enfonsament de túnels, viaductes, ponts, explosió de calderes, incendis, llamps, tempestat, abordatge, varada, naufragi, etc., que ocasioni alguna lesió corporal objectivament comprovable.

Les conseqüències purament psíquiques d'un sinistre, no donen dret a cap indemnització.

L'assegurament no cobreix els accidents ocorreguts en territori on hi hagi guerres o pertorbacions civils, així com els que sobrevinguin fora d'aquests territoris però que en siguin conseqüència.

Art. tercer.—Les indemnitzacions garantides per la Companyia en virtut d'aquest contracte seran les següents:

A.—Si un assegurat mor a conseqüència d'un accident dels compresos dintre d'aquest contracte, tant si és immediatament com dintre el termini d'un any a partir de la data de l'accident, la Companyia pagarà la quantitat de 5,000 PESSETES, que serà abonada a la persona que hi tingui dret. Per assenyalar aquest dret es tindrà en compte l'ordre de preferència següent:

Primer.—El marit o la muller de la persona assegurada.

Segon.—Els fills d'aquesta.

Tercer.—El pares.

Quart.—Els germans.

Cinquè.—Els nevots, fills de germans morts anteriorment.

En l'ordre indicat es dona absoluta preferència als beneficiaris que es trobin en un grup anterior sobre tots els posteriors i el rebut lliurat pels beneficiaris de l'ordre preferent, anul·la tota altra obligació tant en la Zürich com en LA PUBLICITAT.

B.—Si a conseqüència de l'accident, i dintre el termini mínim d'un any a partir de la data de la mateixa, l'assegurat quedés invàlid totalment, la Companyia abonarà la quantitat de 5,000 pessetes. Es considerarà invalidesa total: la pèrdua de les dues cames o dels dos peus; dels dos braços o de les dues mans; d'un braç i d'una cama, d'una mà i d'un peu; la ceguera absoluta; la paràlisi completa; l'enagenació mental incurable, que impedeixi tota mena de treball.

En els casos d'invalidesa parcial, la Companyia abonarà la part proporcional de 5,000 pessetes corresponents al grau d'invalidesa d'acord amb la següent escala de tants per cents:

	Dreta	Esquerra
Pèrdua d'un braç o d'una mà,	60 %	50 %
" d'una cama per sobre el genoll,	50 %	
" d'una cama des del genoll o des de més avall	40 %	
" d'un ull	30 %	

	Esquerra	Dreta
Pèrdua del dit gros de la mà	22 %	18 %
" del dit índex de la mà	15 %	12 %
" de qualsevol dels altres dits de la mà	5 %	
" Pèrdua del dit gros del peu	8 %	
" de qualsevol dels altres dits del peu	3 %	

En cas de pèrdua parcial d'algun dels membres abans indicat, el grau d'invalidesa s'estimarà reduït proporcionalment. En cas que l'assegurat perdés simultàniament diversos membres, el grau d'invalidesa es fixarà sumant les respectives taxacions, però en cap cas podrà ésser superior a la invalidesa completa.

La inutilització absoluta d'un membre, equivaldrà a la seva pèrdua completa.

En tots els casos d'incapacitat temporal per al treball, la Companyia no abonarà cap indemnització.

Art. quart.—Quan un accident dongui lloc al pagament d'una indemnització per invalidesa total, l'assegurament resta definitivament acabat des del moment en què s'hagi fet efectiu el seu import.

Art. cinquè.—Solament es consideraran assegurades aquelles persones que figurin en les llistes que l'Administració de LA PUBLICITAT tingui exteses amb els noms de tots els que siguin subscriptors del diari LA PUBLICITAT i de l'Edició setmanal d'Esports.

L'Administració de LA PUBLICITAT no es fa solidària de cap perjudici que pugui ocasionar-se per omissió d'algun nom de subscriptor o per equivocació involuntària en algun nom o cognom de l'assegurat. Tot subscriptor que tingui dret a l'assegurament podrà comprovar, sempre que ho cregui oportú, les llistes de LA PUBLICITAT per comprovar si el seu nom està inclòs sense equivocació que pugui anul·lar els drets de l'assegurat.

Art. sisè.—L'assegurament no tindrà efecte per a aquells subscriptors que siguin persones jurídiques, és a dir: Associacions, Centres, Casinos, etc. No obstant, quan en les llistes figuri una persona determinada expressament amb el seu nom com a representant del veritable abonant, es considerarà aquesta persona com assegurada. Els abonats que formin part del personal ambulant de ferrocarrils i de les Companyies de vagonets i vagonets-restaurants, tindran dret al cobrament de la indemnització si en ocórrer el sinistre viatges en el tren com passatger, sense prestar cap mena de servei en el mateix. Els abonats que formin part del personal de les ambulàncies de Correus, queden compresos sense cap limitació dintre de l'assegurament, encara que vagin prestant el seu servei en el tren sinistrat.

Art. setè.—Els drets d'aquest assegurament cessaran per tot subscriptor en el moment en què sigui donat de baixa i no tindran cap efecte si en el moment d'ocórrer el sinistre el subscriptor té algun rebut pendent de pagament.

Art. vuitè.—En cas d'accident ha d'avisar-se personalment o per carta certificada a l'Administració de LA PUBLICITAT, dintre el termini màxim de 48 hores, indicant lloc, dia i hora en què l'accident va ocórrer, senyalant les circumstàncies i causes que el produïren. L'omissió o retard en aquest avís que no estigui justificat per una absoluta impossibilitat, autoritza a la Companyia per a negar-se a tota indemnització. Si es tractés d'un cas de mort, ha d'avisar-se a l'administració de LA PUBLICITAT encara que sigui telegràficament dintre de les primeres 24 hores.

Una declaració falsa per part de l'interessat o dels seus beneficiaris respecte a alguna circumstància o conseqüència de l'accident, anul·la tot dret a indemnització.

Notes importants

1.ª Les condicions assenyalades en els paràgrafs precedents són un extracte de l'articulat que figura en la pólissa contractada entre la Companyia Zürich i l'Administració de LA PUBLICITAT. Els subscriptors que desitgin conèixer amb detall i exactament totes les condicions d'aquest assegurament, podran passar per l'Administració de LA PUBLICITAT a partir del dia primer d'abril a recollir la còpia exacta d'aquell articulat. LA PUBLICITAT no assumirà cap responsabilitat per ignorància dels subscriptors respecte a qualsevol dels extrems consignats a la pólissa.

2.ª. Ateses aquestes avantatjoses condicions concedides als subscriptors que ho siguin conjuntament de LA PUBLICITAT i LA PUBLICITAT Edició setmanal d'Esports, i a precs de moltíssims subscriptors, CONSIDERAREM subscrits a l'Edició setmanal d'Esports tots els que actualment ho són de LA PUBLICITAT si no avisen en sentit contrari.

3.ª. Havem observat als nostres amics que els subscriptors del diari NO CAL que facin subscripció especial a LA PUBLICITAT Edició del diumenge.

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMS

D'ORIENT

Senyal de bonança
L'esquadra anglesa
torna a la Metròpoli

Malta, 17.—Les vint unitats que formen la primera flotilla de destroyers de l'esquadra de l'Atlàntic abandonaran Moudros i dilluns per a tornar a Anglaterra.

Quatre destroyers de l'estació mediterrània sortiran ja el dijous de Txanakkap a Malta; per últim el cuirassat "Mafaya" i els creuers lleugers "Curaçao" i "Cambrian" salparan també demà cap a Anglaterra.

Aquests moviments de vaixelles són interpretats com a senyals que millora la situació en el Pròxim Orient.—Radio.

LA CONFERENCIA PRELIMINAR DE LONDRES

París, 17.—El Govern francès probablement acceptarà la proposició britànica de celebrar dimecres vinent una conferència anglo-franco-italiana a Londres per a definir els termes en el qual es contestarà a les contraproposicions turques.

En la dita conferència França estarà representada pel senyor Bompard, acompanyat de dos pèrits.—Havas.

EL MONUMENT DE LA VICTORIA KEMALISTA

Angora, 17.—La quantia recollida per subscripció destinada al monument a la victòria puja a 3.933.000 de piastres.

Falta en aquesta xifra les subscripcions de les ciutats de Constantinoble, Esmirna, Kiroson i altres.—Havas.

TERRATREMOLS A DALMACIA

Belgrad, 27.—S'ha produït un fort terratrèmol que ha causat grans perjudicis materials, sobretot a la costa de Dalmàcia, i més especialment a Ragusa, Cattaro, Serajevo i Moster.—Havas.

MUSSOLENI I LA REFORMA ELECTORAL

Roma, 17.—El senyor Mussolini ha encarregat a set membres del Gran Consell Feixista que redactin un projecte de reforma electoral.—Havas.

ESTADISTICA DEL COMERÇ ITALIA

Roma, 17.—S'ha publicat l'estadística oficial corresponent als primers onze mesos de l'any 1922 i referent al comerç exterior.

D'aquesta estadística resulta que el moviment comercial italià amb l'estranger en aquest període, fixa cada vegada més el millorament form del balanç comercial italià.

Així mateix revela que les importacions han sofert una disminució de mil cinc cents vint milions, mentre que les exportacions han aconseguit un augment de vuit cents vint milions, respecte d'igual període de l'any 1921.

Per tant, la millora obtinguda en el balanç comercial és de dos milions i mig aproximadament, quedant, doncs, reduït l'esmentat balanç a cinc mil cinc cents vint-i-nou milions de llires.—Havas.

LA POLICIA NORDAMERICANA DESCUBREIX UN VAST PLA D'INTRODUCCIO DE BEGUES ALCOHOLIGES. — PERSONALITATS, DIPUTATS I MILITARS, COMPLICATS

Nova York, 17.—La policia nordamericana ha descobert un vast pla d'introducció de begudes alcoholiques. En el local de l'esmentada associació de contrabandistes ha estat trobada una llista de 500 clients asiàtics.

A l'esmentada llista que publiquen els periòdics figuren nombroses personalitats, diversos membres del Congrés, militars d'alta graduació. Les begudes, principalment whiskey, eren distribuïdes per una dona luxuosament vestida.—Radio.

El que seran, segons "L'Echo de Paris" les noves proposicions alemanyes

Lord Robert Cecil preconitza l'establiment d'una zona alemanya desmilitaritzada a la frontera

Londres, 17.—Els pèrits alemanys han terminat la redacció del nou pla alemany de reparacions, ampliat.

La major part dels corresponents de periòdics londinencs a Berlín assenyalen que fóra de l'element nacionalista, l'opinió pública acull amb satisfacció els nombrosos rumors que aviat s'entaularan negociacions serioses entre Alemanya i França respecte de les reparacions.

No obstant, el corresponent del "Times" a Berlín creu saber que els industrials alemanys no donaran llur garantia a un pla de reparació, sinó a condició que la Ruhr sigui evacuada.

El mateix corresponent diu que el senyor Cuno, que havia de prendre la paraula abans d'ahir sobre la qüestió de les reparacions, se n'ha abstingut i que el ministre d'Affers Estrangeres, Von Rosenberg no parlarà en el Reichstag fins el dimarts el més aviat.

Els periòdics reproduïxen un comunicat que desment novament tota intenció mitjançera del Govern anglès i recomana a Alemanya no presenti un pla a la Comissió de Reparacions, sinó a tots els aliats a l'ensens.—Radio.

París, 17.—L'"Echo de Paris" dona encara que amb reserves els detalls següents sobre el pla alemany de reparacions: Consta de dues etapes: En primer lloc França i Bèlgica serien autoritzades per mantenir algunes forces militars a la Ruhr però haurien de retirar tots els llurs enginyers i funcionaris. A la ribera esquerra seria establert el règim que deixa les mans lliures a l'administració alemanya.

Després s'organitzarien les reparacions en espècies. S'oferirien participacions als aliats en les indústries alemanyes i així s'arribaria poc a poc a reprendre els pagaments en diner i a la col·locació d'emprèstitgs internacionals. Després començaria la segona etapa la Ruhr hauria de quedar lliure de tota guarnició estrangera.

Aquests informes, diu el periòdic, no poden sinó confirmar-nos en la política de l'Onze de gener. Ens neguem a tot col·loqui oficial i noensem més que en tornar a pensar en marxar tot el que ha estat paralitzat a la Ruhr, no pensant abandonar el territori fins que siguem pagats.—Radio.

EL GOVERN CUNO DISPOST A ACCEPTAR LES EXIGENCIES DELS ALIATS

Roma, 17.—En els cirkols polítics s'opina que el problema de la Ruhr s'acosta a una solució. Malgrat de les protestes oficials es fa constar que l'actitud d'Alemanya ha canviat completament, que el Govern de Cuno està disposat a signar un pacte i que acceptaria en breu les exigències dels aliats. En els cirkols diplomàtics de Roma es jutja també que Alemanya està a prop de cedir.—Radio.

PROPAGANDA ALEMANYA EN FAVOR D'UNA SOLUCIO DE LES REPARACIONS

Londres, 17.—El "Daily Express" creu saber que els alemanys fan actualment en diverses capitals propaganda en favor d'una solució de des reparacions favorables a Alemanya, preconcitant entre altres coses una reunió de la comissió internacional que examini les obligacions financeres d'Alemanya envers els aliats.—Radio.

Londres, 17.—El corresponent del "Times" a Berlín anuncia la pròxima reunió d'una conferència entre els representants del Govern i els principals industrials a fi de discutir la situació actual respecte de les reparacions.—Radio.

LORD ROBERT CECIL PRECONITZA L'ESTABLIMENT D'UNA ZONA NEUTRAL ENTRE FRANÇA I ALEMANYA

Londres, 17.—En el discurs pronunciat ahir en la reunió de la Unió de la Societat de les Nacions, Lord Robert Cecil preconitza l'establiment d'una zona neutral entre França i Alemanya però seria desmilitaritzada. Afegí Lord Robert Cecil: "No puc concebre major desastre que una ruptura entre França i Anglaterra".—Radio.

NO HI HA TAL GESTIO

Berlín, 17.—En els centres oficials, al Banc de l'Imperi i a l'Ambaixada anglesa desmenten la notícia que ha circulat sobre la pròxima arribada a aquesta capital del governador del Banc d'Anglaterra.—Havas.

BENES NO VOL INTERVENIR TAMPOC

Londres, 17.—El "Daily Telegraph" confirma que el senyor Benès, que havia estat tancat pel Govern del Reich amb el fi que intervingués prop del Govern de París a favor d'una negociació relacionada amb la qüestió de les reparacions, s'ha negat a fer-ho en absolut.—Havas.

FRANÇA NO EXAMINARA CAP ALTRE MENA DE PROPOSICIONS QUE LES QUE LI TRAMETI DIRECTAMENT EL REICH

París, 17.—El Govern francès ignora per complet les propostes converses actuals o pròximes d'Alemanya amb els Govern estrangers, encaminades a la regulació del problema de les reparacions.

França persistirà en aquesta momenta en considerar com no amistoses qualsevol mediació que s'intenti, no permetent-se a examinar altres propostes que exclusivament les que se li fan d'una manera directa pel Reich.—Havas.

NOUS ACTES DE SABOTATGE

Dusseldorf, 17.—En l'incident esdevingut a l'estació de Recklinghausen va morir únicament un alemany i no tres com s'havia dit.

Durant la nit última s'han comès tals actes de sabotatge a la línia del ferrocarril entre les estacions de Kalkum i Uenterrich, i com a conseqüència d'aquests actes vandàlics, un tren que conduïa tropes fou agafat per un tren de mercaderies que anà a topar amb el militar.

De l'accident han resultat un soldat francès mort i altres tres soldats ferits. Demés, estan ferits tres carrilaires francesos.

Els danys materials han estat d'importància.—Havas.

Dusseldorf, 17.—S'han comès dos nous atemptats mitjançant bombes explosives, havent sofert únicament destruccions materials un tren de viatgers.

També s'han registrat nous actes de sabotatge a les línies telegràfiques de Coblença a Dusseldorf.

Davant d'això, l'alta comissió internacional ha publicat un ban pel qual es castiga amb treballs forçats a perpetuïtat els que realitzin actes de sabotatge.

Per terme mig surten de Westerholt de quatre a cinc mil tones de coque diàries cap a França.—Havas.

Dusseldorf, 17.—L'equip militar tramés a la Central de Telegrafs del territori de Dusseldorf amb l'objecte de reparar les línies, va sorprendre a tres alemanys que es dedicaven a realitzar actes de sabotatge, els quals havien tallat ja seixanta circuits, per la qual cosa foren detinguts.

Un registre operat a l'Oficina de construcció i taller de reparacions de pals telegràfics permeté comprovar que els actes de sabotatge efectuats a les línies telegràfiques i telefòniques de la regió eren dirigits per aquest establiment.—Havas.

UNA BOMBA

Dusseldorf, 17.—Ha fet explotar una bomba al pont de la línia fèrria de Kalkum, havent sofert desperfectes la línia i quedant destruïda la xarxa telefònica. El conjunt del pont no ha sofert cap dany.—Havas.

L'ATUR FORÇOS S'AGREUJA

Dusseldorf, 17.—Augmenta de dia en dia l'atur forçós, adquirint caràcters de major gravetat.

Es compten per milers el nombre d'obres parats.

Nombrosos establiments de Dusseldorf han tancat llurs portes.

A Duisburg gran nombre de fàbriques i tallers han acomplert a una important preparació de llur personal.

Els efectes de la tur es fan sentir cada vegada més a tota la regió.—Havas.

DETENCIONS

Dusseldorf, 17.—Amb motiu de les averiguacions respecte de l'atemptat comès abans d'ahir a la via prop de Kalkum, han estat detinguts el burgmestre i dues personalitats d'aquella localitat.—Havas.

UN SENTINELLA AGREDIT

Dusseldorf, 17.—A Essen un dels sentinelles situat al gasoducte fou objecte d'una agressió per part d'un individu que, des del balcó d'una casa pròxima, feu sobre el sentinella dos disparos de revòlver.

El sentinella, que sortí il·les per miracle, repel·lir l'agressió disparant el seu fusell, però sense aconseguir tocar a l'agressor.

Aquest va poder fugir, sense que s'hagués pogut detenir-lo.—Havas.

UN SENTINELLA MATA UN PAISA

Dusseldorf, 17.—Un dels sentinelles encarregat de vigilar el dipòsit de màquines de l'estació de Recklinghausen, després d'intentar a un desconegut que havia entrat en el dipòsit, feu foc contra d'ell, matant-lo.—Havas.

ELS IMPOSTOS SOBRE EL CARBO ALEMANY

Berlín, 17.—El Reichstag ha aprovat, en tercera lectura, amb el vot en contra de comunistes i socialistes, un projecte de llei concordat al ministre de Finances el dret d'augmentar o disminuir els impostos sobre el carbó, amb l'assentiment del Consell de l'Imperi i del Comitè interparlamentari.

Un diputat comunista ha declarat que els industrials alemanys havien realitzat dos mil milions de marcs d'economia amb motiu de l'ajornament acordat per al pagament dels impostos sobre el carbó.—Havas.

Washington, 17.—En el ministeri d'Affers Estrangers confirmen que el conseller de l'Ambaixada alemanya estigué en l'embusat Departament per a lliurar una nota del Govern de Berlín i afegir-hi amb caràcter oficial po que segueix:

"En aquesta nota alemanya no es demana cap intervenció dels Estats Units ni tampoc cap contesta.

Per tant tot i contestant el Govern a aquesta nota o donés comunicació de la mateixa a l'Ambaixada de França en aquesta capital, això no constituiria ni poc ni molt, ni podria interpretar-se com a intervenció seva en la qüestió de les reparacions i de la Ruhr".—Havas.

LAMENTABLE INCIDENT A MAGUNCIA

Magúncia, 17.—Aquest matí s'ha produït un lamentable incident a la cooperativa militar d'alimentació.

Un soldat anomenat Cambrosy, ordenança d'un ajudant francès, que havia anat a l'esmentat establiment a buscar provisions, estava jugant amb un revòlver que ell creia de gran seguretat, quan se li disparà, ferint mortalment a una noia alemanya, serventa d'un altre ajudant francès, que també havia anat a la cooperativa a buscar provisions.

La noia morí quasi instantàniament i el soldat es constituí pres immediatament.—Havas.

INCAUTACIO DE GOK :: VAGA

Dusseldorf, 17.—A la mina fiscal de Westerholt, on els francesos s'incautaren de les existències de coque, es reuniren els capsellers obrers per tal d'examinar la situació. El director de la mina va dir-los que els obrers que abandonessin el treball continuarien essent pagats. En aquestes condicions els obrers decidiren abandonar el treball. Signora si la vaga serà només de 24 hores. Els forns de coque han estat rebuixats, però no apagats per tal que pugui reprendre's el treball quan es presentin els obrers.—Radio.

ELS FRANCOSOS ES POSSESIONEN A TREVERIS DE VINYES FISCAIS I VI

Metz, 17.—Segons un despatx rebut pel "Messin", l'administració francesa s'ha possessionat de les vinyes comunals de la regió de Treveris, així com també dels cellers, que contenen enormes quantitats de vi. Aquestes vinyes seran explotades per l'administració forestal i el vi serà venut en subhasta.

L'Estat Prussià és propietari de 195 hectàries de vinya a les valls del Mosella i del Sarre. La varietat d'aquestes terres, abans estèrils, ha requerit formidables treballs efectuats pels forçats. La producció del conjunt d'aquestes vinyes en un any mitjà és d'uns 6.000 hectòlitres.—Radio.

UNA INTERVENCIO OFICIOSA ANGLESA?

Berlín, 17.—S'anuncia que el director del Banc d'Anglaterra, senyor Montagu Norman, el qual es trobava a París, ha sortit amb direcció a aquesta ciutat, amb l'objecte de complir una missió no oficial relacionada amb la qüestió de les reparacions.

Segons aquests informes, An-

DE RUSSIA

La intervenció del Vaticà en els processos contra eclesiàstics

Roma, 17.—Amb motiu d'haver estat portada davant el Tribunal de Moscú la causa incoada a instància del Govern Soviètic contra monsenyor Eshelplak, arquebisbe catòlic de Petrógrad setze eclesiàstics d'elevada categoria, s'ha oposat a la confiscació d'objectes del culte, decretada pel Govern es declara al Centre vaticà que en aquesta circumstància, el mateix que en altres anteriors, s'ha procurat per la Santa Seu realitzar tots els esforços que s'han pogut per a impedir que s'incorressin o es portés a efecte la instrucció de quells processos.

La Santa Seu aconseguí diverses vegades que fos ajornada la vista contra l'esmentat fet, perquè les autoritats vicietistes volien que l'esmentada causa es vegi simultàniament amb la incoada contra el patriarca Dikhon.

No obstant, la Santa Seu confia que aquesta vista se celebri en un ambient de calma i de serenitat.—Havas.

LENIN MILLORA

París, 17.—Comuniquen de Moscú que la salut de Lenin ha millorat sensiblement.—Havas.

BUKHARIN AGREDIT A CRISTIANIA

Cristiania, 17.—En una reunió del partit comunista, el delegat soviètic Bucharin, pronuncià un enèrgic discurs a favor de la Tercera Internacional.

Durant el discurs es produïren serioses col·lisions.

Bucharin fou ferit a un ull i hagué de fugir precipitadament.—Havas.

LA FRONTERA ORIENTAL DE POLONIA

Varsòvia, 17.—La decisió del Consell d'Ambaixadors reconeixent la frontera oriental de Polònia ha estat acollida amb joia pels parlamentaris, la premsa i l'opinió pública.—Havas.

glaterra desitja suggerir al Govern alemany la necessitat de fer una declaració susceptible d'ésser considerada a París com una temptativa seriosa de resoldre aquella qüestió.—Havas.

LA COMISSIO INTERALIADA ANULLA UNA INCAUTACIO DE LES AUTORITATS ALEMANYES

Coblença, 17.—A conseqüència d'haver confiscat les autoritats alemanyes una xarxa de dirigit a Itàlia, l'alta comissió interaliada dels territoris ocupats ha pres les mesures necessàries per tal d'arxivar la dita incautació.—Havas.

LA COMISSIO INTERALIADA DE CONTROL MILITAR

Berlín, 17.—En una nota del Govern alemany s'anuncia que la Comissió interaliada de control militar ha tornat a recuperar tota la seva activitat normal a partir del dia 15 dels corrents.

Així, doncs, el Govern del Reich ha abandonat les seves pretensions d'impedir als oficials francesos-belgues que prenguin part en l'esmentat control.—Havas.

LA COMISSIO INTERALIADA DEL RHIN

Coblença, 17.—La Comissió interaliada ha dictat una disposició en virtut de la qual es concedeix temporalment determinats facilitats a les demandes estrangeres fetes amb anterioritat al primer de febrer.—Havas.

LA COMISSIO DE REPARACIONS

París, 17.—La Comissió de Reparacions ha reuñt al Consell jurídic de la dita Comissió, per al seu estudi, la qüestió de Dret del Reich, presentada per la Delegació francesa.

El Govern alemany sol·licita la facultat d'emetre emprèstitgs en divises estrangeres.—Havas.

Classicisme i romanticisme

Dijous passat, el professor Carles Pi i Sunyer va donar als alumnes inscrits a l'Associació d'Estudiants de la Universitat Nova una conferència sobre el tema que encapçalava aquesta informació. Fou escoltada devotament.

Començà justificant l'elecció del tema, ben apartat de les activitats científiques en què treballen els estudiants de la Universitat Nova i escoltí aplesta per reposar l'esperit de la feixuga disciplina de la tècnica. Remarcà la gran importància dels dos conceptes de classicisme i romanticisme, no sols en l'esfera purament artística, sinó també en el conjunt de la vida dels homes i dels pobles, en la civilització tota. Són tants els pensadors que han teoritzat entorn d'aquests conceptes, que avui, enriquits de tantes innumrables, no tanquen un contingut definit; cada un els il·lumina amb el propi pensament i s'aproximen amb perspectives i aparències diverses. Així no és defecte; és prova de fecunditat.

Així, classicisme i romanticisme poden representar, contradicció i

des de diferents punts de vista, l'antic i el modern; la serenitat i l'exaltació; el sentiment digne i cingut i la sensibilitat plomera; la frivola acadèmica i la llibertat enrumadora; la indiferència i la sensibilitat. També s'intenta una interpretació històrica, contraponent — segons determinats corrents polítics — el clàssic esperit del segle XVIII, clar, racionalista, de seleccions escolhides, a la ventuda revolucionària i la tènida ideològica de la democràcia. Per altres ha acceptat una significació racial: la claror llatina, mediterrània, oposada a la boira nòrdica, germànica. Interpretacions totes elles subjectives i, quan més, parcialment viables.

Es pot afegir a aquesta riquesa de matisos una nova manera de veure, un altre assaig de classificació, segons el procés de creació de l'obra: podríem dir-ne clàssica la creada amb un esforç distribuït, doctat, estructurat, en què el treball principal està en l'ordenació d'un conjunt harmònic, molt intens en un punt, més clau i altres. Obra

màntica serà aquella en què tots els seus elements, amb integrat, semblen traduir un màxim esforç, en cada instant l'autor aspira a la intensificació màxima, com en una contínua vibració exasperada.

Molts són els exemples que es poden posar com a demostratius d'aquesta interpretació. L'ofereix convinent un anàlisi de les clàssiques tragèdies gregues i en particular de l'Orestida. Orestes hauria pogut ésser un pur personatge romàntic, però del que no ja un modern, sinó el mateix creador d'Hamlet en faria "una tempestat dins un crani", ve en la tragèdia grega estructurat entre recitals i comentaris del cor i amb la personificació de les forces del penediment en forma d'Erinòides, quedant clos el procés per a l'alta justícia i benévola serenitat de Pal·las Atena. Un romàntic del segle XIX hauria ben diferentment interpretat la figura d'Orestes; potser amb menys grandiositat, però amb més contínua vibració.

El romanticisme considerat des del punt de vista de l'esforç intens, ve de lluny. En trobaríem inicials en les literatures més antigues, floreix en l'edat mitjana, informa la trista desolada de Jordi Manrique i de l'Alfons "en 1900

les neus d'antany?" davant de la petita fugidora de la vida, triomfa amb la generació pessimista del XIX i porta a la literatura, junt amb la passió, aquella indefinible emoció del misteri inassolible que cerca amb angonya en la lluna indiferent el pastor de les estepes asiàtiques, de Leopardi.

Altres exemples poden analitzar-se: Goethe i Schiller, conjuntament; els russos amb Dostoyevski al davant; l'esclat de la pintura més essencialment clàssica, amb excepcions degudes a l'intent d'intensificació expressional; els preraphaelites i més particularment l'Anglès; els impressionistes francesos; una comparança entre la "Passió", de Bach, i el "Tristany"; Mozart; el fal·sejament de la intensitat d'alguns instruments moderns; el romanticisme de Debussy en quant representa un esforç.

Ha de remarcar-se que aquest esforç donat a l'obra, porta al desgast espiritual i físic. La vida dels grans romàntics — Musset, Byron, Schumann, Chopin — coronada sovint per la neurastènia, la malaltia o la tragèdia, és una prova demostrativa de com l'obra romàntica és fruit d'un esforç dolorosament sostingut.

Aquesta manera de veure no pot ho-

cloure totes les manifestacions artístiques; cal confessar-ho lleialment. Entre altres, en queda fora tot l'art que podriem dir-ne sensual, la característica del qual és l'ésser creat sense esforç, naturalment, fluidament, com brolla l'aigua de la font. És l'art de la inspiració intuitiva i el que potser s'aproxima amb més fidelitat — arrencant del subconscient — la deu racial. L'art de les obres anònimes, del cançonier i de les llegendes, que es troba igual en la fantasia d'un mosaic policromat, en l'esclat colorida d'una miniatura o en el treball acurat d'un amic capità en l'oblidada església de pobles. A Catalunya raja abundos i amb una gran riquesa, com en són exemples: Maragall, el de la paraula viva; Mir i Nonell, voluptuosos de la pinzellada; Claret, que dona a l'esclat "aquella tendra noia", i el tresor inexhaustible del sentiment de la cançó popular. Diem la nostra simpatia per aquest art viu i espontani que fa servir que ens comunique, més que els marbres perfectes, les humils Tanagres de terra cuita.

Com a conclusió de la conversa, es pot fixar la posició a prendre en la vida davant del classicisme i romanticisme. Pateix avui el darrer an després d'immensitat. Els ocells segü-

dors de Maurras blasmen a dir "l'etèrni segle XIX". Per a ells la clau raó humana fina amb la Revolució i enyoren encara els temps de Versailles. Però malgrat el seu talent, Maurras, no té, en el fons, la raó. Paraules d'homes significats com Vauhan, Argenson i La Bruyère, palesen l'insubornable sensibilitat, la fam nacional que amagava el brillant aparència cortanesca. El romanticisme revolucionari ens ha donat una riquesa espiritual de la qual mai renunciarem: la sensibilitat, la prompta marxa davant de totes les injustícies.

Un poble com el nostre que lluita per la llibertat, no pot arregar-se al romanticisme. No tenim dret a esperar beatament inactius, per a la nostra vida col·lectiva, una clàssica austeritat, perfecte i equívoca. Esquil no hauria escrit sarcàsticament "Els Pensos" d'homs de Marathon i Salamina. Moltes batalles hem de guanyar encara abans de respirar placidament a l'ombra de l'olivera. Tampoc adormir-nos en la vida fàcil i sensual a què la dolcesa de la nostra terra ens convidava propícia. Si és una característica del romanticisme la intensitat de l'esforç, hem de sentir profundament el deure romàntic, posant sempre el màxim esforç en tot obra feta i en els moments de la nostra vida.

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA
: CORRESPONSALS :

D'ESPANYA

El control obrer

Manifestacions del ministre del Treball

S'estranyava aquesta tarda el ministre del Treball, senyor Chapaprieta, que alguns periòdics dirigissin atacs al Govern, per suposar que no es preocupava del problema del control obrer, suscitant a l'Institut de Reformes Socials amb ocasió de discutir-se el projecte del contracte del treball.

— Això no és exacte—deia el ministre—, el que passa és que l'Institut de Reformes Socials és un cos consultiu i el Govern no pot intervenir oficialment en aquest assumpte, fins que aquell organisme li doni el seu informe.

No obstant, el Govern s'ha preocupat de l'assumpte. Ho demostra el fet que el ministre del Treball assistí a la primera sessió dedicada al problema i recomanà als vocals patrons i obrers que deliberessin dintre de la major harmonia, i arribessin a termes de concòrdia obligada en elements que havien d'actuar conjuntament.

Després de la ruptura entre patrons i obrers el ministre tornà a posar-se en contacte amb els elements de l'Institut, especialment amb el seu president, i confia que les seves gestions tindran un resultat positiu.

UNA NOTA DE LA CAMBRA DE COMERÇ

La Cambra de Comerç de Madrid ha publicat la següent nota oficiosa:

En relació a la referència donada de l'acord a l'Institut de Reformes Socials amb motiu de la retirada de les representacions dels vocals patrons per haver-se admès a deliberació l'escena dels vocals obrers, que preté incorporar al projecte del contracte del treball l'anomenat control obrer, la Cambra de Comerç ha de fer constar que els seus representants, d'acord amb els altres patrons, tenien presa la decisió de no discutir aquesta esmena, inadmissible, fins en principi, per significar una tendència que acabaria amb l'organització industrial del país.

No s'han negat les classes mercantils a discutir normes per al contracte del treball i precisament en interès de la producció que afecta tant als patrons com als obrers, ha d'aparar-se tota innovació, ja assajada i fracassada en altres països.

La Cambra de Comerç, que per mediació del seu representant va explicar a les classes mercantils l'abast del projecte i de l'esmena en qüestió, tenia presa l'honor, comprant amb l'assentiment dels mercaderis de retirar-se i de no deliberar sobre l'assumpte, sense cedir a pressions de cap entitat determinada sinó de completa conformitat amb totes les patències.

EL QUE DIU UN VOCAL OBRER

El vocal obrer de l'Institut de Reformes Socials i líder de la Unió General de Treballadors, En Francesc Largo Caballero, ha fet unes declaracions manifestant que l'esmena sobre el control obrer presentada pels obrers al projecte del contracte del treball, és conseqüència d'una acció que va pendre el Congrés de la Unió General de Treballadors.

No s'explica que hagi espantat tant als patrons, puix el control és cosa que la ben fins els obrers catòlics i està ja en marxa a l'estranger.

Reconeix que el control és el començament de la socialització de la producció; és un conducte legal per arribar a aquesta socialització amb un pla de concòrdia.

Assigura que amb el control la indústria no s'arruïna, sinó al contrari, prosperarà perquè l'obrer serà el primer interessat en aquesta prosperitat.

Afirma que el control ha de venir més aviat o més tard, encara que els patrons s'hi oposin.

Creu que els patrons s'han retirat de l'Institut, no per convicció, sinó obert a pressions del Foment del Treball Nacional de Barcelona, i pregunta si el Govern es va a fer solidari d'aquestes pressions.

Afegeix que els obrers necessiten garanties de què en el cas no s'ha de repetir, i acaba amb aquestes paraules:

"Assenyalat el fet de que els patrons catalans preconciben l'acció directa com a únic mitjà de què els treballadors obtinguin conquestes socials, que és com, en termes més extrems, s'han naturalitzat en altres països, i ens neguen el dret a la legalitat, al mateix temps que els carrers de Barcelona es tornen ensagmar-se."

Afirmo i demostro que el control obrer és el perfeccionament i prosperitat de la indústria, i dic que el control aconseguirà legítimament, si ens deixem, i violentament si no; però en aquest cas, quan ens convingui, no quan els patrons ho desitgin."

REUNIO DE L'INSTITUT

Aquesta tarda s'ha reunit el ple de l'Institut de Reformes Socials perquè la representació dels obrers dongués compte de les incidències esdevingudes en la darrera sessió, de la qual resultà la retirada de la representació patronal.

En Largo Caballero, representant dels obrers, fa un extens discurs expressant la seva opinió que l'Institut havia de continuar la seva tasca i considerar dimissió dels representants patronals, negant-se a discutir un punt tan d'interès com el del control.

Peu veure que aquest el desalliberar tant els obrers socialistes

com els catòlics, i que a més a més havia d'afavorir en gran manera a les indústries, com ha passat amb la seva implantació en altres països.

Marin Lázaro i Rodríguez Viguri coincidiren amb En Largo Caballero en què els representants patronals no havien de negar-se a discutir el fons del control, perquè podien expressar les raons que tenien per a no acceptar-lo.

EL JOC I EL GOVERNADOR CIVIL DE MADRID

El governador ha rebut avui els periodistes i els ha dit que per a comprovar algunes denúncies en les quals s'assegurava que algunes cases de joc de les clausurades seguien funcionant clandestinament, nomenà alguns inspectors especials perquè fessin les espiacions pertinents.

Dos vil·lorins que li han tramès aquesta es despenen de les 10 cases clausurades no en funciona cap.

En l'informe s'arriba a assenyalar que l'amo d'un dels establiments que es jugava està fent obres al local per a destinar-lo a casa de disques, un altre ha rescindit el contracte amb el propietari de la finca i un altre es proposa establir una pastisseria en el local.

LA JORNADA MUNICIPAL

El cap del Govern ha parlat avui extensament amb els periodistes.

Ha començat dient que avui havia despatxat amb el Rei, donant-li compte dels assumptes tractats i resultats en el Consell d'anit passada.

Sobre aquests assumptes el president no ha volgut fer cap ampliació.

El que no sembla exacte és la notícia circulada sobre la designació del magistrat del Suprem que ha de depurar les responsabilitats administratives.

El Consell d'ahir pogué parlar d'aquest assumpte, però no deliberà sobre la designació, perquè el Suprem no ha fet encara.

En donar compte de les deliberacions del Consell el president ha assabentat els periodistes de l'aprovació del projecte sobre voluntariat a l'Àfrica, del qual espera el Govern obtenir profitosos resultats.

El president ha manifestat que en despatxar amb el Rei ha posat a la signatura decrets de diversos departaments.

Dos d'aquests concedint l'indult a dos penats pels tribunals ordinaris i altres són decrets que indulten de la pena que els manca per complir a dos condemnats pels tribunals de Marina.

També ha posat a la signatura dos decrets de Marina, que foren aprovats en el Consell, autoritzant l'adquisició, per gestió directa, d'alguns hidroavions, torpediners i material de torpeders destinats als vaixells en construcció.

També—ha dit el marquès d'Alhucemas—he posat a la signatura del Rei el decret relatiu a les primes sobre els carbons, que per afectar els ministeris de Marina i Foment és de competència del president.

En el decret, com deuen saber, s'unifiquen les primes de cabotatge i de consum, produint així un benefici a l'Estat, de sis milions de pessetes, ja que abans es pagaven aquests primes 21 milions, i en virtut de la reforma, aquesta suma serà, reduïda a quinze.

El president ha anunciat després que el Rei prepara un nou viatge.

Es probable que la pròxima setmana faci una ràpida excursió a Cartagena.

L'objecte del viatge serà el de veure el nou material d'hidroavions adquirits per a la marina de guerra.

El Rei presencià les pràctiques que han de fer els nous aparells, essent possible que efectuin alguns exercicis en combinació amb vaixells lleugers de l'esquadra.

En aquest viatge acompanyarà el Rei el ministre de Marina.

El Rei estarà a Cartagena dos dies.

També ha parlat el president de l'excursió que realitzarà per les zones del Marroc l'Alt Comissari, senyor Silveira.

Ha confirmat el marquès d'Alhucemas que així que termini les seves visites d'inspecció a totes les posicions del territori, el senyor Silveira vindrà a Madrid.

Ja té el Govern impressió de caràcter general, reflectades pel senyor Silveira, com a resultat de les visites efectuades.

No obstant, espera amb interès la tornada de l'Alt Comissari, perquè aquest doni compte al Consell de ministres de les dades i antecedents recollits i poder formar un judici exacte sobre la veritable situació de la nostra zona.

Salutaven el president per al 23 o el 24 de l'actual arribarà a Madrid el senyor Silveira.

Alcaldes, a part de les con-

ferències que celebrà amb el marquès d'Alhucemas i els ministres d'Estat i Guerra, potser assisteixi el senyor Silveira a algun Consell dedicat, com és natural, a la implantació del protectorat civil al Marroc.

Novament han visitat el ministre de Foment representacions dels farinares del litoral, per demostrar-li la necessitat que es contenti, encara que sigui condicionada, la importació del blat.

Es refereixen en general a la puja que els blats tenen, però de manera especial els anomenats de força, que han assolit preus verament extraordinaris.

El diputat per Daroca senyor Lozano, ha formulat identic prec, aduint la dada d'haver arribat les colitzacions en alguns pobles d'Aragó a 60 pessetes els 100 quilos del blat de força.

Afirmen uns i altres farinares que ara les existències, tant a Aragó com a Castella, no estan ja a poder dels cultivadors, sinó dels agavelladors, que realitzen negoli excessiu.

El ministre els ha contestat que ell afavoreix, tant com creu necessari, el conreu cerealista, i aspira que tingui un preu remunerador, perquè d'altra manera vindria a decretar-se la ruïna de l'agricultura; però que no està disposat a consentir l'agavellament, que, sense beneficiar als que couren la terra, imposaria injustificada carestia.

La qüestió del Marroc

Dos procesos davant del Suprem de G. i M.

Dijous, a les onze del matí, es veurà al Suprem de Guerra i Marina la causa instruída contra el tinent coronel senyor Ros i el comandant González, els dos del regiment de Gerinyola, acusats de negligència.

En el consell de guerra celebrat al Marroc contra els dos senyors, foren condemnats, el tinent coronel Ros a dos anys i un dia de presó, i el comandant González a sis mesos i un dia.

Actuals del mateix delictes, se celebrà el pròxim divendres al Consell Suprem de Guerra i Marina, la vista de la causa contra el capità, avui comandant, senyor Melrich, el capità González i el tinent Molinero, els tres de la brigada dispolinària.

En veure's la causa davant el consell de guerra a l'Àfrica, el fiscal retirà l'acusació contra els processats.

UNA FESTA DE LA BANDERA

El primer d'abril es celebrà a Melilla amb tota solemnitat el lliurament de la bandera atorgada a la comandància d'intendència d'aquella plaça i que fa ofrena a Melilla la dita unitat. La bandera, que anirà en una vitrina, servirà per al jurament dels nous reclutes.

DE L'ACTE DE NADOR

"La Acción" reproduïx uns versos que va llegir el capità d'aviació Bayo en l'apal celebrat en l'Aeròdrom de Nador, en honor de l'Alt Comissari el dia 14, en els quals entre bromes al·ludeix l'improvisat poeta al desig de tots els militars i principalmnt els aviadors, de castigar als rifenys, per evitar, segons propis mots, "que els idiotes diguen que l'esperit militar va de baixa".

En la seva contesta l'Alt Comissari va dir aquestes paraules, que foren molt comentades: "Al sentir vostre esperit i veure per tot arreu la costra abnegació i vostres desigs de treballar, reconeo que dels errors aquí comesos, són únicament responsables tots els polítics d'Espanya".

EN BASALLO, CONVIDAT

El sergent Basallo fou ahir convidat per En Sánchez Guerra a dinar a casa d'aquest, volguent així testimoniar el cap del partit conservador, a l'afecte a l'ex-captiu.

LES DECLARACIONS DEL GENERAL NAVARRO

Aquest matí ha continuat la seva declaració davant el Consell Suprem de Guerra i Marina, el general Navarro.

S'assegurava que amb la declaració d'avui havien acabat aquestes, per ara, però no s'ha pogut comprovar, donada la gran reserva amb què es parla aquesta qüestió, encara que no sembla molt fidedigna la notícia.

EL COMUNICAT

Zona oriental. — Sens enovament en les posicions del territori. Per causa del mal temps l'aviació no fou cap vènia.

Zona occidental. — Res de nou.

DE CATALUNYA

VENDRELL

La conferència d'En Manuel Serra i Moret

Davant d'una nombrosíssima concurrencia que omplia el local del Centre Republicà Nacionalista de nostra vila, dijous passat, a la nit, donà la seva anunciada conferència el distingit orador En Manuel Serra i Moret.

Començà el conferenciant eludint les qualitat que li ha atribuït En Francesc Rossetti en fer la seva presentació.

Noaltres, diu, anem pel món predicant la veritat una, sigui aquesta quina sigui, perquè quan la veritat es manifesta en nosaltres, fem tota els esforços per rebre-la tal com és, i no tal com els egoïsmes dels homes puguin ésser escoltats en mantindrem serenament dintre el més absolut silenci.

Entrant en el punt central del tema de la conferència, explica com després de la trágica epopeia de la gran guerra, s'han despertat totes les ambicions humanes, que han vist més prompte assolir moltes aspiracions espirituals, econòmiques i de benestar, que abans de produir-se aquest cataclisme mundial, miraven molt llunyans i remotes. I que amb aquesta sotragada destructora, s'han produït dos problemes formidables, que arreu van resolent-se, per considerar-se d'una innegable justícia, l'un, problema de les reivindicacions proletàries, l'altre el problema de les reivindicacions de les llibertats nacionals.

Dedica un bellíssim cant a l'amor patri que cada home guarda encara que ho ignori pel seu poble natural i fa bategar sentidament les pregones sensacions que tots gaudim davant només de l'espectacle d'aquest poble de cada u, i diu que mal ens resistim i no volguem serem sempre catalans.

Extén després la mirada sobre la realitat trista i agnau de la nostra Catalunya i diu que allà on tan dolorosament es desenrolla un drama com l'actual alguna cosa hi ha per a resoldre.

Es lamenta de la incompenetració humana que ha tingut el regionalisme d'altre de Catalunya i de la incompenetració espiritual del sindicalisme, que només s'ha esforçat per una emancipació immediata econòmica, oblidant que un plet de classe no és sols un plet de classe, sinó humà i que els plets humans tots cerquen un llaç de germanor que sigui beneficiador a totes les classes socials que en el seu fons no deixa d'ésser única.

Fa una exposició del que és el socialisme i partit diu que no és almenyar-se de la vida política com pot portar-se la regeneració d'una classe social, sinó intervenir en ella, purificant-la, renovant-la i fent-la nova i és precis, i que témer que la seva corrupció corrompi els seus homes representatius, és fer una ofensa en aquells homes i és fer desconfiar de la consistència dels ideals que pretenguin sustentat-se.

Diu que a través d'aquesta angulosa època de violències que ha portat la praxitat a tots els esperits, el preveu un més enllà saturat d'una gran serenitat i un gran recol·liment i que per ell augura un avenir propici perquè el nostre poble renascerà lliure d'esclavitud i emancipat de tota injustícia, de tota maldurança i de tota latempèrancia humana.

El senyor Serra i Moret, el qual en el curs de la seva peroració fou devotament escoltat, rebé, a l'acabar, una entusiasta ovació, que dur una llarga estona.

PALMA DE MALLORCA

Una demanda :: Els conservadors :: Banquet :: Natació

El milionari mallorquí Joan March ha presentat una demanda als tribunals contra el diari "La Almudaina", per suposades injúries contingudes en uns articles publicats per "La Acción", de Madrid, i que aquell reproduí. Demana una fabulosa quantitat com indemnització i altres càstics com anyala el Codi penal.

El March té presentades a Madrid contra "La Acción". Aquest assumpte és el tema palpitant de totes les converses.

Demà celebrà una assemblea el partit conservador, per tractar de la seva situació i de la conducta que ha de seguir-se en les pròximes eleccions.

Els carlers han donat un banquet per festejar la jubilació del carter major Vicens Company Pasqual, que ha fet servei on aquesta ciutat durant cinquanta anys.

Ha sortit cap a Alacant Paquí Alfonso XII, que lluitarà amb el club de natació d'aquella ciutat.

VICH

La coronació de la Imatge de la Mare de Déu de la Glova

Per conducte oficial, però il·ludigne, és cingut ja un Decret del Capítol Vellut de Roma concedint la Coronació Canòlica, a precs dels Comités de Vich, però resolent alhora una instància que v envia-hi el Centre Excursionista i ordenant que immediatament es treguin de la imatge els pestígens que la desfiguren i aconseguint una restauració completa de la imatge.

Amb aquest motiu i davant la campanya injusta que s'havia fet contra el dit Centre per la seva

actitud, regna la natural satisfacció entre les moltes persones que s'havien adherit a la iniciativa del Centre malgrat les amenaces i coaccions de tota mena. Ara sí que podem dir: "Roma l'oula, causa finita". Ha causat, al mateix temps la notícia una sensació de goig entre les persones, no sols amants de l'art, sinó de la religió, el veure com la Santa Seu ha manlignut un criteri a i reele, a desgrat dels qui pretenien enterbolir la qüestió difamant el Centre i atribuint la seva campanya a mòbils incerts.

VALLS

Els joves pomellistes de "Cel i Terra" han format un equip de futbol amb el nom de "Cel i Terra Deportivo".

Dimenge el "Ràpid" del Valls Deportivo anirà a Picamoixons a jugar contra la Penya Aspit, de Sans. Aquest partit s'ha organitzat amb motiu de la festa major de l'esmentat poble.

En l'última sessió de l'Ajuntament s'acordà felicitar a la Mancomunitat de Catalunya amb motiu de la conferència teòrico-pràctica sobre l'esgurga d'oliveres, que donà l'enginyer Joan Salom. Tothom ho treballà just; únicament el senyor Vives, lliberal, va dir que abans de donar un vot favorable volia saber si l'Ajuntament rebé notificació oficial de la Conferència.

A la mateixa sessió es va remoure la qüestió de la paret de la muralla de les Creus, tocant la Rectoria, caiguda ja fa una pila d'anys. S'acordà fer gestions per tal d'arribar a la reconstrucció.

Al Col·legi de les Religioses Carmelites de la Caritat (Caputxins) s'ha instal·lat una aula per a l'ensenyament dels infants, basat en el sistema Montessori. Les lliçons es donaran en català.

Ha infantat un xamé nen l'esposa del distingit procurador, En Josep M. Iglesias.

S'han unit en matrimoni, el jove Antoni Figueira i la gentil senyoreta Na Tecla Rodon.

Ha estat molt sentida la mort de la virtuosa senyoreta i compatriota Na Maria Vallespina i Babels, de vint-i-cinc anys d'edat.

La vaga de barbers que ja portava tres setmanes de durada restà solucionada dilluns passat.

N'Antoni Tomàs, propietari de l'Hostal de l'Antoniet, mentre donava un tomb per la quadra va tenir la mala sort de rebre una cossa d'un cavall, fracturant-li la cama.

Dilluns, a la nit, foren arrescades i traslladades les plantacions fetes darrerament al camp d'esports del Passeg de l'Estació.

Aquest fet que no diu gens en favor del bon nom de la nostra ciutat, ha estat vivament condemnat per tot hom.

TARREGA

Acte cultural

Ha tingut lloc en aquesta simpòlica ciutat, fa ben pocs dies, la sessió inaugural d'una sèrie d'actes culturals, organitzats pel benemerit Oriol Nova Tarrega. Fou una conferència sobre la música de l'excels noruec Edvard Grieg, il·lustrada amb l'execució de nombroses composicions de l'esmentat autor.

El conferenciant, N'Enric Reig, posseïx, ultra una cultura vastíssima, que li permet il·lustrar les seves paraules amb multitud de citacions d'obres i artistes, una dicció força notable que atreu per la seva senzillesa i per la seva naturalitat.

El mateix podem dir de les obres per ell executades al violí, les quals plaqueren força.

El pianista, acompanyant, En Juli Esteban, col·laborà a la tasca de l'esmentat artista d'una manera lloable.

El públic, congregat a la sala d'assaigs de l'Oriol, aplaudí sincerament la tasca dels artistes.

CASTELLO D'EMPÚRIES

Efervescència patriòtica :: Presentació d'En Narcís Pla i Carreres

La vila comtal de Castelló d'Empúries constituïx avui un dels nuclis més conscients del nacionalisme: a l'Empordà, havent assolit un sentiment absolutament popular, mercès a l'actuació del "Centre Nacionalista", el qual portà al Municipi els homes que tan emertament el regeixen.

Però el perill que representa el cens de Castelló per al futur i encara incògnit candidat més o menys espanyolitzant que posi presentar-se per aquell districte, ha estat calculat per endavant per l'exemplaríssim representant d'Espanya a la "provincia", senyor Loeje, el qual ha volgut molestar l'Ajuntament de la vila, originant els incidents que ressenyem en passades edicions, amb la imposició d'un secretari substituït per l'esmentat Ajuntament.

El poble, que considera d'actual Ajuntament com a genil representant dels seus sentiments i autors, ha palesat la seva indignació per l'atropellat col·lusionament en diverses manifestacions públiques de clivica protesta.

En aquestes circumstàncies, el dijous passat, dia 15, arribà a la vila de Castelló el senyor Pla i Carreres, acompanyat de prestigioses personalitats polítiques. Acudí a esperar-lo el poble en pes, en imponent manifestació, agraït davant la iniciativa de Narcís Pla i Carreres, que el secretari del "Centre Nacionalista", senyor Farreró dirigí en nombre de

més de 80, ostentant damunt del pit el llac de les quatre barres.

Hi havia ben bé a la carretera un miler de persones, homes i dones. En obrir al senyor Pla, fou saludat amb visques a la llibertat de Catalunya i a l'Empordà.

Arribats al "Centre Nacionalista", essent insuficient l'estatge, calgué que els oradors parlessin del balcó estant, omplint el públic de gom a gom l'espaiosa plaça del Joc de la Pilota.

Feren ús de la paraula el president de les Joventuts d'Esquerra Catalana, senyor Pon i Sabater, qui en mig de grans oracions, digué que la violència portada a cap pel governador de Girona serviria favorablement per a produir un sentiment de sana reacció en l'ànim de tots els electors de Vilademuls. Fou llargament aplaudit.

En Carles Jordà i Fages, president del "Centre Nacionalista de l'Alt Empordà", manifestà el seu convenciment de què el dia que tots els pobles de la nostra pàtria prenguin exemple de Castelló, Catalunya assolirà de fet la seva independència. (Grans aplaudiments).

El senyor Riera i Pau, president del "Centre Nacionalista" de Girona, pronuncià paraules d'alt elogi a l'Ajuntament, a l'alcaldia i a l'obra cultural realitzada pel mateix. Fou molt aplaudit.

Finalment, en mig de grans aplaudiments, el candidat electe En Narcís Pla i Carreres començà saludant a l'honorat poble de Castelló, tantes voltes més honorat com vegades se'l calumnia i se'l tiranitzava. Recollint paraules del senyor Bordes, diu que verdaderament en el Parlament espanyol serà sempre defensor dels interessos de Castelló i que per tant manifestarà en ell que pobles d'homes lliures com el de Castelló no poden ser manats per governadors com l'actual de Girona, el qual creu que els pobles estan a les ordres d'ell quan és ell que deuria estar a les ordres dels pobles.

Cita el fet intolerable de què en aquests moments els elements de la Unió Monàrquica Nacional i certes esteses oficials llancen una calúmnia vil contra el popular Ajuntament de Castelló i concretament contra el batlle, fent aparèixer unes fulles anònimes on s'els presenta com a defraudadors de cabals públics i en les quals donen la vergonyosa inhabilitat de reproduir textualment un expedient que el més elemental deure governatiu havia de garantir el seu secret, sobretot quan encara no ha mitjançat el temps material de poder respondre la part ofesa.

Encoratjà als castellonins a perseverar en la valenta i patriòtica actitud en què resten aquests dies, dient-els-hi que qui rebutja els abusos de la força, defensant els seus drets, no es té d'amagar de res, sinó que realitza una obra eminentment moralitzadora i ciutadana.

Els hi recorda que en aquests moments té posats els ulls a Castelló tot Catalunya.

I dirigint-se als nens de les escoles els digué que els llasseis catalans que portaven vora el cor sigui sempre dins la seva ànima. (Visques a Catalunya i a En Pla).

En mig d'un esclat d'entusiasme indescriptible, En Pla i els seus distingits acompanyants retornaren a Fig

Inauguració oficial de la Fira de Mostres

AL SALÓ DE CENT

Ahí, a les onze del matí, tingué lloc al Saló de Cent de les Cases Consistorials la solemne sessió inaugural de la IV Fira de Mostres.

La presidència estava formada pels següents senyors:

El sots-secretari del ministeri del Treball, En Ramon de Castro, que tenia als seus costats l'alcalde, senyor marqués d'Alfala; el representant del capítol general, senyor Madrid, conseller general d'enginyers; el representant del president de la Mancomunitat de Catalunya; diputat senyor Pérez de Rozas; el governador civil; el president interí de l'Administració, senyor Martínez; el senyor bisbe, doctor Guillaumet; el delegat d'Hisenda, En Lluís Castañeda; el delegat del ministeri del Treball, En Jaume Algora; i el fiscal.

L'ajuntament estava representat pels regidors senyors Maynés, Tusell, Marqués, Nunell, Escaló, Tusquets, Gabarró, Domènec, Trias, Palau i el secretari En Claudi Planas.

L'ex-alcalde don Antoni Martínez Domingo i En Carles González Rothow, delegat oficial del Consell de la Fira a Madrid.

Del Consell directiu hi havia En Joaquim Cabot, president de la Cambra de Comerç; En Sabat Thorra, del Foment del Treball; En Ferran Mercé, de la Lliga de Defensa Comercial; En Joan Panatier, de l'Ateneu de Forasters; En Lluís Isamat, diputat de la Mancomunitat; En Ferran Aguiló, de l'Economia d'Amics del País; els senyors Vinda, Olib, Inglada, Vilardó, Fabregat, Soler, etc.

El director de la Fira, En Frederic Barceló; el secretari delegat, En Frederic Rajó; i l'administrador, En Josep Duran.

Hi havia gairebé tots els senyors consellers acreditats a Barcelona, que són 44.

Una nombrosa representació de la Junta directiva de la Cambra d'Adherents a la Fira de Mostres; delegats de les Fires de València i Sant Sebastià; i representants de gran nombre d'entitats econòmiques, literàries i artístiques de la ciutat, que omplien gran part de la sala del Consell de Cent.

El director de la Fira de Mostres, senyor Barceló, va llegir un eloqüent discurs.

Començà fent història de ço que han estat les Fires de Mostres a Barcelona des de l'any 1909. La Fira és una continuïtat; no podem dir que aquest any n'inaugurem una altra, sinó que hem de dir que la Fira té un any més.

Des del punt de vista tècnic d'organització, els dies de manifestació de la Fira en què es reuneixen els industrials on el Palau i en les cases que el rodegen, són els dies de descans de les nostres ofícines, dels òrgans de treball que durant tot l'any porten l'activació de l'organisme a tots els llocs del món, susceptibles de sentir la pressió. La Fira no se suspèn mai.

Depara l'esperança d'energies per a engrair-les en l'atracció dels nostres mateixos industrials insuficientment coneguts de llurs interessos i dels moltes organitzacions d'expansió mercantil. Malgrat això, podria l'èxit de la Fira actual, que s'assensia amb una gran concurrència de "financiers" nacionals i estrangers.

Agusta Fira es recorda per tres fets notables: el Congrés de Comerç d'Ultramar (oficialment organitzat pel Govern), del qual poc dies es remirà a Barcelona per a estudiar principalment l'edificació de la Fira relacionada amb el Comerç de les nacions de l'Amèrica llatina; Congrés que tancarà el període de l'evolució americana i obrirà el de les pràctiques activitats, creixent l'atenció de les Repúbliques americanes envers els nostres mercats. El segon fet és la constitució, a Espanya, amb residència a Barcelona, de l'Associació de l'Amèrica llatina, que s'ajuntarà en organisme per a la defensa de llurs interessos i demostrar la continuïtat de la Fira. I el tercer fet és el convenciment que a les esferes governamentals es preocupen que l'energia de la Fira no es desprèstigi ni s'atruïï amb vaines paròlies de Fires creades, més que per la necessitat, per rivalitats locals que en res afavoreixen els interessos generals.

La felicitat que el Govern estudia la solució de posar a rotlla aquelles iniciatives individuals, no donant suport a les grans unitats, implicant aquelles manifestacions mercantils.

L'alcalde, senyor marqués d'Alfala, va donar la benedicció al sots-secretari del ministeri del Treball, agraint als consells i a les entitats Econòmiques la seva presència en l'acte i la col·laboració que han prestat a la IV Fira de Mostres.

El sots-secretari del ministeri del Treball va agrair les paraules de l'alcalde, fent veure la seva satisfacció per haver estat designat pel Govern per a inaugurar la IV Fira de Mostres.

En el seu discurs va al·ludir a les que se celebren a Alemanya, que són tradicionals al país, iniciant-se aquí la mateixa ruta per a assolir la riquesa i prosperitat, concedint a les Fires tota la importància que han de tenir aquestes manifestacions de riquesa.

Acabà declarant oficialment inaugurada la IV Fira de Mostres.

AL PALAU DE LA FIRA

Tot seguit, la comitè oficial, amb les representacions, es traslladaren en landis i cotxes al Parc, precedits d'una solenne batuda de la guàrdia urbana, de gala.

La Banda Municipal, situada davant del Palau de la Fira de Mostres, va donar un concert mentre les autoritats visitaven la Fira. La gran nau estava ornamentada amb profusió de plantes i grans banderes, embellides d'art i ofícies.

En el seu discurs va al·ludir a les que se celebren a Alemanya, que són tradicionals al país, iniciant-se aquí la mateixa ruta per a assolir la riquesa i prosperitat, concedint a les Fires tota la importància que han de tenir aquestes manifestacions de riquesa.

Acabà declarant oficialment inaugurada la IV Fira de Mostres.

En el seu discurs va al·ludir a les que se celebren a Alemanya, que són tradicionals al país, iniciant-se aquí la mateixa ruta per a assolir la riquesa i prosperitat, concedint a les Fires tota la importància que han de tenir aquestes manifestacions de riquesa.

Acabà declarant oficialment inaugurada la IV Fira de Mostres.

Conferència d'En Rafael Campalans a l'Ateneu Enciclopèdic Popular

PARAULES D'UN SOCIALISTA ALS ESTUDIANTS DE CATALUNYA

Anit passada, a les deu. En Rafael Campalans donà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular la segona de les "Converses socialistes", tractant el tema "Paraules d'un socialista als estudiants de Catalunya".

La sala estava plena de gom a gom. Ocupaven la presidència, els senyors Agudé i Corja, de l'Ateneu Enciclopèdic; Octavi Salter, de l'Associació Catalana d'Estudiants; Joan Russinyol, de l'Associació d'Estudiants d'Esquerra Catalana i un representant de l'Escola del Treball.

El senyor Campalans començà planyent-se del silenci de la joventut catalana durant aquests darrers anys. A Catalunya no hi havia joves. Allà on els joves estiguin d'acord amb els vells, el progrés s'ha acabat; cal cercar estats no existents encara.

La raó d'aquest silenci, d'aquest endarreriment i d'insinceritat de la joventut liberal, s'ha de cercar en certs aspectes del nacionalisme. Aleshores hi havia un afany de triomfar i d'imposar-se i alhora l'Esquerra Catalana es desfeia vergonyosament i triomfaven les forces conservadores del nacionalisme: la Lliga Regionalista. I a la Lliga, la qual els prometia una regidoria i l'èxit al bufet, hi anaren els joves, deixant els ideals generosos per la vergonyosa fórmula de "tranquil·litat i bons aliments". Aquells homes prudents que no seguien el consell d'Horaci: "Mésca al teu seny un gra de follia", podien tenir poca anys, però no eren joves.

Avui no ha canviat res; passa el mateix que aleshores. Però sembla que la joventut va desviellant-se.

Mireu si no, aquests minyons que treballen tot el dia i a la nit s'afanyen per assistir a una escola que manté una corporació popular. I també hem sentit els tabals i clarins de la joventut universitària i nosaltres els volem rebre posant al balcó banderes roges i banderes catalanes.

Recorda el conferenciant les hores d'angoixa viscudes en abandonar la Universitat i encetar-se amb la vida, davant de la buidor de la política liberal. Els estudiants, com a ciutadans del món, senten els ideals alliberadors d'emancipació espiritual i econòmica; com a ciutadans d'un poble oprimint senten els ideals d'alliberació col·lectiva. Nacionalisme i universalisme són, per als estudiants, dos aspectes d'uns mateixos ideals alliberadors i progressius. Suprimit un i el altre és el temperament de la raça, el caràcter de la nació i l'esperit de l'època, que li resta? Per demostrar que nacionalisme i universalisme no són dues coses oposades, sinó tot el contrari, cita paraules de Renan, Jaurès i Engels.

Afirmo—continua—que per sentir el nacionalisme no n'hi ha prou amb una simple consciència de classe ni amb les inquietuds primàries; cal una vasta consciència. Els homes catalans, per tenir una gran valor universal han d'ésser homes catalans; els homes nascuts a Catalunya que no són catalans, no són res, no poden ésser res.

A aquells que avui pregunten: "On són els nacionalistes avançats i humans?", se'ls diria: Mireu-los, són aquí; són vassallers, estudiants de Catalunya. Jo crec que les forces socialistes i nacionalistes de la nova Catalunya es congruïran entorn vostra actual generació universitària.

S'estén l'orador en consideracions sobre l'acció retardatària del confessionalisme en els pobles on l'evolució política no ha assolit encara una plena estructuració. Per aquesta raó, és justament als homes liberals i progressius als qui més interessa la ràpida solució del problema de Catalunya. Pel contrari, troba explicable que la part més endarrerida de la burgesia es posi enfront del nacionalisme.

Solament quan Catalunya hagi assolit la seva llibertat política, es podrà plantejar aquí d'una manera franca la lluita entre les forces progressives i els elements reaccionaris. Mentre Catalunya sia sotmesa, necessitem un puny pels enemics del nacionalisme i l'altre pels enemics de la nostra llibertat individual; el dia que Catalunya sia lliure, podrem emprar tots dos punys per lluitar contra els reaccionaris de dins.

Diu als estudiants que és a ells qui escaurà la tasca més bella i més fecunda. Són les noves generacions a les qui està reservada pròpiament la creació de la ciència catalana, havent de donar a l'època, un sentit d'universalitat i fent que el nacionalisme arribi al seu grau darrer, convertint-se en una pura emulació perquè la nostra terra pugui contribuir a la davantera dels pobles, al progrés de la humanitat.

En la darrera part de la seva conferència, En Campalans encoratja els estudiants perquè segueixin llur tasca, restant fidels a les nobles virtuts de la joventut. Penseu en la vostra responsabilitat. No hi ha cap ciència pels qui no són capaços de sacrifici, com no hi ha cap llibertat pels qui no en són dignes. La veritable superioritat humana no és altra cosa que el dret de sofrir amb més força; en els Evangelis fou dit: "Que el primer d'entre vósaltres sigui el servidor de tots els altres." Uniu el seny a l'impetu. I per damunt de la grisor del nostre viure, visqueu espiritualment una vida lírica i heroica, una vida d'èpica. Solament així seran joves i dignes de vósaltres.

Denunciava els inquisits d'esperit, perquè el coran un món.

El senyor Rafael Campalans fou molt aplaudit i felicitat.

Crònica de Cultura

INSTITUT DE CULTURA POPULAR DE LA DONA

Secció Permanent d'Educació i Instrucció: Avui diumenge, dia 18, a dos quarts de cinc de la tarda, lliçó de cuina casolana.

A les sis, el doctor don Josep Farró Centena donarà una conferència sobre "Assistència de malalts".

Continua obert el termini per a la inscripció al quart curs de Dactilografia.

Secció Permanent de Religió i Culte: Demà, dia de Sant Josep, a les vuit del matí, se celebrará missa de comunió general, podent-hi assistir també les famílies de les associades.

Secció Permanent d'Organització i Propaganda: El dimarts, dia 20, a les vuit del vespre, quedarà tancada la inscripció per al Romiatge a Montserrat, que tindrà lloc els dies 7, 8 i 9 del vinent abril.

Secció Permanent de Cerimonial i Festes: El diumenge, dia 25, per raó d'haver-hi examen, no es podrà visitar el Casal.

EXCURSIÓ A MONTSERRAT

La Junta de Govern, en la impossibilitat de fer atribuir individualment a totes les associades de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona alguns detalls del Romiatge exclusivament femení, organitzat al monestir de Nostra Senyora de Montserrat per als dies 7, 8 i 9 del vinent abril, ha cregut que el mitjà més adequat era sol·licitar-ho de la benivolència dels senyors directores dels diaris de la localitat.

A aquest fi els fa present:

Primer. Que el termini d'inscripció quedará irremissiblement tancat el dimarts, dia 20, a les vuit del vespre.

Segon. Que de l'1 al 4 d'abril hauran de passar per la Secretaria de la Secció Permanent d'Organització i Propaganda a recollir les contrassenyes i medalles commemoratives del Romiatge.

Tercer. Que aquelles romegues que per raó de llurs ocupacions no puguin romandre a la Santa Muntanya els tres dies que durará el Romiatge, podran retornar el diumenge, essent-hi valedors els bitllets i contrassenyes corresponents.

Quart. Que durant els dies del Romiatge les romegues que els interessis trobaran a la fonda de Montserrat facilitats per a poder subvenir al menjar en condicions econòmiques.

UNIVERSITAT DE BARCELONA

El rector ha remès a l'alcalde de Blanes els plans i la Memòria aprovades ja per la Junta d'Arquitectes Escolars, referents al nou edifici escolar d'aquell poble.

El marqués de Castella ha citat per al proper dimarts, a les dotze, al doctor Angel Berenguer i el doctor Marim per a fer-los entrega de l'instrumental de l'Observatori Patxot.

Ha estat nomenat vocal de la Junta administrativa de l'Hospital Clínic el doctor Joaquim Trias Pujol, catedràtic de Medicina.

El rector ha delegat el doctor Alcega perquè el representi a l'homenatge que es fa al savi físic francès Lléo Foucault.

El rector de la Universitat de Ginebra ha remès al rector d'aquesta Universitat un programa del curs de vacances.

Noves religioses

Sants d'avui, Diumenge de Passió: Sant Salvador d'Horta i Santa Eudis na, Verges. Demà: Sant Josep, espòs de Maria i pare putatí de Jesús.

Quaranta Hores: Espècia parroquial de Nostra Dama dels Àngels. Hores d'exposició: de dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.

Adreçat Nocturna: Torn de la Sagrada Família.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. Torn de Santa Gertrudis i Santa Brigida (Escolars, 155, Gràcia).

Missa d'avui: Diumenge de Passió, color morat.

Cort de Maria: Nostra Dona de l'Esperança, a la seva església.

Ha mort a l'Assil municipal del Parc, on exercia, des de molts anys una bondadosa i caritativa assistència vers els pobres que hi són assistits, sor Balbina Mestres Carulla (A. C. S.).

Mitjant aquest Bisbat, s'ha remès al Sant Pare la quantitat de lirs 185.410 per als seus russos.

Amb el mateix destí s'han rebut a la Secretaria de Cambra i Govern d'aquest Palau Episcopal, 200 pessetes i 2.000 mares de les religioses i dones del Col·legi de Religioses Franciscanes de la Immaculada Concepció, de Barcelona.

Parroquia de la Puríssima Concepció

Avui, diumenge.—Misses des de dos quarts de sis fins a la una. A dos quarts de vuit, comentari de l'Evangeli pel reverend ecònom. A les vuit, comunió general dels exercicis de senyores. A les nou, mes de Sant Josep. A les deu, ofici. A les onze, septenari de N. O. dels Dolors. A dos quarts de dotze, visita a N. O. de Montserrat. A les dotze, salutació Mariana. A dos quarts d'una, plàtica doctrinal pel reverend doctor Arago, prevere.

Demà, diumenge, dia 19, festivitat de Sant Josep: A les vuit, comunió general amb plàtica preparatòria. A les deu, ofici, amb exposició de S. D. M.; l'execució de la música sacra és a càrrec del mestre de capella senyor Goberna i el pànegiric, al M. L. senyor doctor Josep Pontada, canonge sagristà. A la tarda, exposició de S. D. M. Triangul cantat i s'arriba a càrrec del canonge doctor Joaquim Centra. La funció d'aquest dia començarà a dos quarts de sis de la tarda.

ELS POMELLS DE JOVENTUT

JOCES FLORALS

en honor de la nostra amada paraula i en dignificació de la gaia festa, procurant fer-la amb tota solemnitat i esperit de justícia i d'acord amb el següent:

CARTELL

Premis ordinari

ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

El dimarts, dia 20, a les sis de la tarda, i al local del Centre Excursionista de Catalunya, Parais, 10, pral., començarà el curs preparatori del X Concurs Nacional d'Història de Catalunya, el qual va a càrrec del senyor Pau Romeva.

El dit curs havia de començar el passat dimarts, suspent-se la primera lliçó a conseqüència de les circumstàncies.

En el darrer Consell directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, celebrat el dia 14 del corrent, varen ésser acceptats els socis següents: Col·lectius, 3. Individuals: Barcelona, 54; Horta, 2; Poble Nou, 1; Sant Andreu, 3; Sant Martí, 2; Sarrià, 1; Constantí, 1; Figueras, 1; Gaudesa, 2; Hospitalet de Llobregat, 2; Igualada, 4; Maigra, 4; Manresa, 2; Prat de Llobregat, 2; Sant Carles de la Ràpita, 25; Sant Celoni, 2; Santa Bàrbara, 7; Santes Creus, 1; Seu d'Urgell, 2; Tarragona, 8; Valls, 5; Verges, 1; Vilafranca, 2; Vilaverd, 1; Madrid, 1; Concepció, 1; Rosari de Santa Fe, 5; Buenos Aires, 16. Total, 171 socis.

Demà, diada de Sant Josep, En Narcís Massó i Valenti donarà una conferència a Castellterçol, a càrrec de la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat, sota el tema de "Catalunya, la seva llengua i la seva personalitat".

CONFERENCIA D'EN BOSCH GIMPERA A L'INSTITUT FEMINAL

Ahí, a les cinc de la tarda, el savi professor historiador català En Pere Bosch Gimpera donarà una conferència al Col·legi de senyores "Institut Femení", on donarà una explicació de la prehistòria de la nostra Pàtria.

Ocupaven la presidència el conferenciant, el nostre amic Baldri Rahó, secretari del Patronat de l'Institut, i En Joan Quer, president del Patronat. A la sala hi havia totes les deixebles i moltes de les seves famílies.

El senyor Bosch Gimpera, amb la seva claredat característica, donà l'explicació d'una manera planera i escient, acompanyada d'un gran nombre de projeccions.

Donà una idea de l'evolució i cultura prehistòrica, de dels començos de l'edat de pedra fins al final de la del ferro, passant per la del bronze. Per les projeccions ensenyà els seus mètodes de defensa i d'ornament, els seus mitjans de vida i sobretot el seu art. Després donà una idea de la vida dels fòssils, demostrant l'evolució que havia fet la humanitat. Acabà oferint a les deixebles de fer una visita al Museu del Parc, la qual es realitzarà el pròxim dijous.

El senyor Bosch Gimpera, en haver acabat, fou molt aplaudit.

MOVIMENT MARÍTIM

Vapor francès "Sous", de Mazagán, amb càrrega general. Amarrat, moll de Barcelona Sud. Consignatari, Villaverde.

Pailebot espanyol "María del Pilar", de Mahó, amb càrrega general.

Goleta espanyola "Comercio", de Sant Feliu, amb càrrega general.

Vapor espanyol "Mallorca", de Palma, amb càrrega general i 81 passatgers. Amarrat, moll de les Drassanes. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Bergantí goleta italià "Addaura", de Bastia, amb carbó.

Vapor alemany "Dusseldorf", de Maastricht, amb càrrega general. Amarrat, moll de Sant Bertran. Consignatari, Ricard Torralba.

Vapor italià "Polluce", d'Alexandria, amb càrrega general. Amarrat, moll de Sant Bertran. Consignatari, Marican de La Torre.

Vapor espanyol "Cabo San Vicente", de Sevilla i escales, amb càrrega general i 26 passatgers. Amarrat, moll del Rector. Consignatari, Ibarra i Companyia.

Ballandera espanyola "Miguel Ortega", de Soler, amb garrofes.

Pailebot espanyol "Asunción", de Santapola, amb sal.

Ballandera espanyola "Genoveva", de Torrevella, amb sal.

Vapor espanyol "Inocencio Figaredo", de Gijón, amb carbó. Amarrat, moll de Ponent Nord. Consignatari, Ramir Delgado Alvarez.

Vaixella sortida

Vapor espanyol "Cabo Santa Pola", amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor noruec "Injunn", en llst, cap a Eivissa.

Vapor espanyol "Francisca Urzavain", amb càrrega general, cap a Sant Esteve de Pravia.

Vapor espanyol "Cádiz", amb càrrega general, cap a Havana i escales.

Vapor espanyol "Tito", amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor francès "Sous", amb càrrega general i trànsit, cap a Marsella.

Vapor belga "Dambier", amb càrrega general, cap a Anvers i escales.

Vapor alemany "Dusseldorf", amb càrrega general i trànsit, cap a Amsterdam.

BASES

a) Totes les composicions escrites en català, amb lletra clara, inèdites, sense firma i acompanyades d'un sobre clos contenint el nom i adreça del concursant; hauran d'ésser tramessas a la secretaria del Jurat Qualificador, Massins, 49, botiga, Sans-Barcelona, per tot el dia 30 d'abril d'aquí guany.

b) S'adjudicaran accessos per als premis ordinari i les composicions mereixedores a jut del jurat.

c) El dia, lloc, hora i altres detalls per a la celebració de la gaia festa seran publicats oportunament a continuació del veredict.

Jurat qualificador

En Josep Maria Folch i Torres, president honorari; doctor En Jacint Laporta Mercader, president mantenedor; doctor En Cebrià Montserrat, En Jaume Novellas de Molins i En Melcior Font, vocals; i En Sebastià Sancho Joan, secretari.

Per la Comissió organitzadora

Doctor En Jacint Laporta Mercader, doctor En Cebrià Montserrat, En Jaume Novellas de Molins i En Melcior Font, vocals; i En Sebastià Sancho Joan, secretari.

Doctor En Jacint Laporta Mercader, doctor En Cebrià Montserrat, En Jaume Novellas de Molins i En Melcior Font, vocals; i En Sebastià Sancho Joan, secretari.

Doctor En Jacint Laporta Mercader, doctor En Cebrià Montserrat, En Jaume Novellas de Molins i En Melcior Font, vocals; i En Sebastià Sancho Joan, secretari.

Doctor En Jacint Laporta Mercader, doctor En Cebrià Montserrat, En Jaume Novellas de Molins i En Melcior Font, vocals; i En Sebastià Sancho Joan, secretari.

Doctor En Jacint Laporta Mercader, doctor En Cebrià Montserrat, En Jaume Novellas de Molins i En Melcior Font, vocals; i En Sebastià Sancho Joan, secretari.

INFORMACIÓ D'ESPORTS

Indis sobres l'organització de l'aeronàutica civil

INFLUÈNCIES NEGATIVES
La massa és incògnita perquè no té temps lliure pel moment. La massa és incògnita perquè no té temps lliure pel moment. La massa és incògnita perquè no té temps lliure pel moment.

ELS RENDIMENTS ECONÒMICS
El rendiment econòmic dels transports aeri deia, per ara, molt que desitja.
Segons els càlculs d'un dels mitjans tècnics francesos, l'enginyer M. Breguet, que és pilot i constructor, el cost del transport aeri és molt més baix que el dels altres mitjans de transport.

Però les Companyies ferroviàries han rebut i reben encara fortes subvencions de l'Estat; així també les Companyies de transports marítims i fluvials.
La instal·lació de vies ferrades és caríssima i llur conservació reclama grans despeses.
Les línies aèries són cares d'establir, però gaudeixen de la supressió de les despeses de conservació.

Com es pot comprendre, per millorar el rendiment econòmic dels transports aeri és necessari fer progressar l'organització de línies aèries amb llurs parts aerodinàmiques i camp d'actuació, junt amb la construcció d'aeronaus.
M. Breguet entén la possibilitat d'aconseguir per nous perfeccionaments, el rendiment aerodinàmic dels avions; una força disminuida en el preu del transport aeri. Els càlculs el porten a establir les xifres de 280 francs la tova quilomètrica, treballant en plena càrrega.

Però el camí que van seguint els que venen a l'aeronàutica s'ocupa d'obtenir de la navegació aèria el resultat tan desitjat, poden tenir la plena confiança de veure dintre de poc l'aviació entrar de ple en la vida corrent dels pobles més civilitzats.
Alguns prototipus d'avions de turisme individuals ofereixen ja unes característiques que fan creure amb un bell esdevenidor de la locomoció aèria.
Avions de 20 a 30 HP. volen durant hores a la velocitat de cent quilòmetres, amb un consum de 6 a 8 litres de carburant. Quin mitjà de transport pot oferir tan meravelloses característiques de rapidesa i economia?

En parlar de la seguretat. Les aeronaus construïdes en les cases acreditades tenen un coeficient de seguretat superior a 12; aquests avions, amb el motor parat, planejen el 8 per 1 a voltes més; llur velocitat d'atterratge és tan sols de 25 o 30 quilòmetres per hora, quedant descomptada tota possibilitat d'accident.
Us poden quedar dubtes sobre la veritat d'aquestes dades: Estudiem l'aeronàutica: no hi perdreu res.
Antoni Armangué
Pilot

LA PUBLICITAT Edició d'Esports

Mentre les proves definitives de la nova i gran rotativa LA PUBLICITAT s'estan acabant, els que hem de recordar la Secció diària d'esports de LA PUBLICITAT estem fent provant els nostres entusiasmes i activitats.
La Redacció està ja del tot completa, un o dos i fins tres redactors tindran cura especialment de cada esport, confiant en la especialització de cada un podrà donar el rendiment màxim amb la màxima competència.
Les felicitacions que rebem per la decisió d'anar a la publicació del diari català d'esports i els encoratjaments que dirigeixen particularment molts dels nostres esportistes, ja prova de com a estat compresa la grandiosa importància que per a Catalunya pot tenir l'èxit de les edicions d'esports de LA PUBLICITAT.
Els dies que encara hem d'esperar a establir el nostre diari amb la massa esportiva de Catalunya, els aprofitarem per acurarr la preparació i augmentar, si cap, els nostres entusiasmes.
Als amics que també frueixen per a rebre l'alè del diari de publicació nostra, els demanem que siguin els nostres heralds, que anunciant arreu la nostra vinguda ens prenguin l'ajuda de tots, tan indispensable a la nostra tasca.

veintge d'aquesta mena en el vagó del tren, he canviat de lloc, avergonyit de que hom pogués considerar-me del mateix nivell d'educació que aquells que només causen molèstia i repugnància.

La primera qualitat de l'excursionista ha d'ésser la bona educació; per damunt de l'alegria i de les passions de joventut, ha de saber posar la deguda mesura.

Un altre espectacle llastimós també el solen donar quan fan nit en qualsevol hostal, santuari, ermita o masia, on, enlloc de dormir, passen el temps escandalitzant, rient i armant un combat de coixins, sabates i altres projectils de categoria, amb el consegüent perjudici per als innoents.

Així van pel món desacreditant l'excursionisme, ço que fa que segons on, siguem mirats amb fúria i desconfiança i la noble manera d'ésser de la gent de muntanya s'ha anat estroçant per escarments i anècdotes i trobam a nomenar aquella franquesa catalana tan característica.

Quant a destrucció de belleses naturals, no en parlem.

Quin efecte més deplorable causa admetre un claustre, una portalada o una creu de terme, tota plena de noms, inicials, números i dibuixos! I encara seria passador si no ajudessin, precipitant la fobra devastadora del temps, arrancant pedres i quan més no, escrotonant-les, sense escrúpul ni respecte a les deixes de la grandesa de Catalunya.

No es prengui aquesta exposició com una de la realitat del que succeeix amb uns quants excursionistes que no ho són, com a un desprestigi per a l'excursionisme, sinó tot el contrari. Crec que posant de relleu els defectes, és com es poden corregir; si tots hi posem la nostra part, podem aconseguir-ho.

Cal saber que no són excursionistes els que avolaten en els vagons i als pobles, els que malmeten els objectes dels llocs on s'ajouguen, els que embrocen les fonts, els que empenyen les venerables parets de les ruïnes; són, pel contrari, una gent absolutament estranya a la nostra societat, culta i patriòtica.

Carles Franzl Bordoy

FUTBOL BARCELONA ES JUGARÀ AL CAMP DEL PRIMER EL PARTIT ESPANYOL

Diu una nota del Comitè federatiu: "A darrera hora han sorgit dificultats respecte a la celebració del partit Espanyol-Barcelona, al camp d'aquest darrer, havent-se rebut una comunicació del C. D. Espanyol rectificant l'acord que hi hagué entre els presidents dels dos Clubs. Per tant, volent conservar el seu dret, el partit es farà al camp de l'Espanyol.

No havent lloc més que per als socis dels dos Clubs, no seran venudes entrades al públic.

El Comitè Provincial lamenta l'incident, el que estària per si hi ha lloc a exigir responsabilitats.

EL MUNICIPI I LA CULTURA FÍSICA

Mereix ésser coneguda la brillant exposició del begior senyor Salvador Bregon en proposar el nomenament d'una Península de Cultura Física.

L'extensió i intensitat que en aquesta última anys ha adquirit, sortosament, arreu de Catalunya, el moviment esportiu, ha fet que el subscrit cregués que era arribada l'hora que l'Ajuntament de Barcelona estudiés la forma d'anfocar i orientar els entusiasmes i les dispersees energies de la nostra joventut, unificant-los i dotant-los d'aquells mitjans i elements que no poden realitzar particularment les entitats esportives, i per altra part, a elles correspon l'alta missió d'unificar les iniciatives i acció encaminades a regenerar la raça.

Evidentment, l'Ajuntament de Barcelona no s'ha fet càrrec encara de la important progressivitat de la nostra ciutat, ni de la seva influència en el desenvolupament espiritual de Catalunya, ni de la conveniència de preparar fonamentalment per a l'esdevenidor a la nostra joventut, perquè la pàtria no manqui del que realment dona fortaleza a una raça; així és: de tenir homes forts, abtes, sans, dotats d'energia i de voluntat, valents d'esperit, de cor abnegat i d'exaltació patriòtica, característiques totes elles, de l'home esportiu.

Per remarcar l'atenció i importància que en altres països es concedeix als diversos matisos de l'educació física, citarem alguns exemples:
Bèlgica l'Estat, per mitjà d'una llei dictada el setembre de 1921, es declara obligatòria l'educació física a tots els establiments d'ensenyament o subvencionats per l'Estat. En aquesta llei es determina pel ministre de la Defensa Nacional que els joves que no hagin rebut tal educació siguin obligats al dit fi dos mesos abans que els altres soldats.
Els Ajuntaments de més de 100 mil habitants tenen l'obligació d'instal·lar i mantenir almenys un camp de joc i una sala de gimnàstica, als quals han de ondrer tots els nens de la població.
Els Ajuntaments de més de 50 mil habitants tenen l'obligació d'instal·lar i mantenir almenys un camp de joc i una sala de gimnàstica, als quals han de ondrer tots els nens de la població.
Els Ajuntaments de més de 25 mil habitants tenen l'obligació d'instal·lar i mantenir almenys un camp de joc i una sala de gimnàstica, als quals han de ondrer tots els nens de la població.

L'Estat i la província contribueixen a les despeses d'aquestes instal·lacions, variant la participació de l'Estat, segons els casos. La participació de la província no és mai inferior al vint per cent del cost total.

Parlem breument de França.

De tothom és prou coneguda la tasca realitzada pels Governos francesos en pro de la cultura física: N'hi ha prou amb consignar els vint-i-quatre milions de francs darrerament votats per a la pròxima Olimpíada i el projecte d'educació física obligatòria votat en 10 de juliol de 1920 i pel qual s'hi troben afectats pel ministeri de l'Interior, el qual hi té la Secció destinada a distribuir les subvencions; el ministeri de Marina té cura de l'educació física dels marins; el ministeri de la Guerra de la dels soldats; el de Sanitat de la dels discapacitats; el de l'Organització dels programes i el d'Instrucció pública es ocupa de l'organització de l'educació física a les Escoles, tant oficials com particulars.

Com a dada curiosa que demostra la força de l'ambient esportiu, citarem el cas de "Els Amics de l'Esport", els quals repartiren unes fulles en les eleccions generals exigint els candidats la defensa dels següents punts en les Cambres parlamentàries:

Primer.—Alleguerir el programa d'ensenyament.

Segon.—Organitzar la vida física a l'Escola.

Tercer.—Donar al país estadis, terranyos i piscines.

Quart.—Ocupar-se dels Clubs esportius.

Cinquè.—Crear un ministeri d'Esports.

Amo co que s'ha dit n'hi ha prou per convencer de la importància que a la veïna República té tot el referent a cultura física.

Finalment, Alemanya confia a l'educació física el seu desenvolupament i aliboració, com ho demostra el següent cartell fixat pels carrers de les ciutats alemanyes:

"Comissió de l'Imperi alemany en favor dels esports físics" (reclutament general)
"Éu gimnàstica i esport! Per què esperes i titubeges? No et dones compte de les aspiracions del país? No veus com en grups s'entremeten a la gimnàstica i a l'esport? I tu, tan sol, te n'abstens? Les festes esportives compten amb centenars d'aficiionats; les grans manifestacions amb milers; i l'enveja i el desig no el comoumen ni l'és edificat el que és el teu bé i el de tots?"

Vina ciutadà alemany, dona alemanya, joventut alemanya.

Veniu a fer gimnàstica i esport!

A part d'aquesta organització, de caràcter nacional, hi ha la Universitat alemanya d'exercicis gimnàstics de Berlín i una admirable organització científica i pràctica en gairebé tots els Municipis alemanys.

En fi, no crec necessari insistir i estendre'm respecte les organitzacions oficials dels Estats Units, on el Govern es gasta milions de dòlars en fer homes forts ni tampoc de la cultura física a Itàlia en les Escoles, en l'exèrcit i en les organitzacions existents, ni de l'educació física imposada per la República dels Soviets, ni d'Anglaterra, ni de Suïssa.

Fixem-nos en la nostra pàtria i particularment en la nostra ciutat.

Què s'ha fet?

Trist és confessar-ho; hem de reconèixer que oficialment no s'ha fet res.

I per cert que no és pas per manca d'ambient, puix no es pot negar que aquest existeix, com ho prova la forta passió que pels esports s'ha despertat en la nostra joventut i les nombroses i potentíssimes organitzacions esportives existents, així com l'estal de periòdics i revistes professionals, les magnífiques edicions, dels quals són llegides arreu de la ciutat amb gran fruïció.

Fixeu-vos, demés en els milers de xicots que per manca de camps de joc i d'espais lliures fan irrupció en la via pública, amb evident perjudici del trànsit públic i amb el corresponent perill de veure's atropellats pels automòbils, cotxes, tramvies, etc.

Aquesta situació anormal no pot ni ha de perllongar-se en una ciutat que, com la nostra, presumeix de culta i progressiva.

Per això el sotassit s'ha cregut en el cas de dirigir-se a aquesta Comissió invitant-la a afrontar i resoldre decididament totes les deficiències emanades de l'indiferentisme d'aquest Ajuntament vers la cultura física i té l'honor de proposar a l'aprovació de la Il·lustre Comissió de Cultura la següent

MOCIÓ
Que es nomeni una Península de Cultura Física i Esport, la

missió de la qual sigui la de formular un programa que unifiqui i orienti l'acció esportiva de la nostra ciutat i entendi l'establiment de camps de joc on pugui la nostra joventut exercitar-se en llur esforç, així com l'habilitació de sales de gimnàstica i la construcció de piscines i solidiums per a tots dos sexes i on les classes menestrals i treballadores puguin higienitzar i enrobustir llur cos.

LAWN-TENNIS EL CONCURS SOCIAL DEL BARCELONA

La marxa del Concurs ha sofert una necessària dilatació en algunes proves, deguda a l'agombolament de partits que es carregava sobre alguns jugadors.

Sense tenir les gràfiques a la vista, no podem fer ni exposar cap mena de ressenya coordinada. Hem d'espigolar i detallar, per indispensable necessitat. Altra cosa fóra si a les redaccions dels diaris poguéssim disposar de les gràfiques que dèiem abans. Ens fem càrrec de què això té les seves dificultats per als organitzadors i per això només mencionem aquest aspecte en el sentit purament de relació entre nosaltres i el públic.

El Concurs social del Barcelona té, de costum antigament establerta, una veritable importància perquè la major part dels seus socis s'inscriuen i cooperen entusiàsticament com en totes les manifestacions que el nom corporatiu del cercle està en joc.

Així, doncs, tan pel nombre com per la varietat de jugadors incògnits, reventeu el Concurs esmentat un interès important, encara que no tingui la transcendència de les grans proves jugades darrerament.

Per sobre de tot veiem que el joventut que es destaca valors que no havien arribat fins ara a les consagracions de les avantfinals de prova, mentre altres valors seguien alternatives especials i de difícil explicació entre els conxistors d'aquest esport.

Una cosa que fins ara ha deturat la nostra atenció, és la victòria que el divendres assolí la senyoreta Na Isabel Fontrodona, sobre Na Luisa Marnet. Tècnicament el resultat no té volta de full, mirat per sobre; d'altra banda, el braç que posà la senyoreta Fontrodona en entrenar i perfeccionar el seu joc, la fa mereixedora d'aquest premi i d'aquesta victòria. Mes a nosaltres ens plauen les coses al seu lloc i és per això que no voldríem que un resultat d'aquesta mena, fos considerat ni de lluny com una cosa normal i definitiva. Sabem que la senyoreta Marnet va haver de retirar-se dels Campionats del món per una afecció gripal. Com era el seu estat actual? Suposem que ho. Però, estimant una plenitud de facultats per a ambdues bandes, el partit fou resultat de la forma següent: Primer set, netament per a la senyoreta Fontrodona; segon, per a la senyoreta Marnet; plusja en aquest moment i suspensió. Es repren el tercer "set" i s'ha de deixar corse a tres jocs cadascuna, per manca de llum. I, per fi, es repren el tercer set de cap i de nou, i ve una neta victòria per a la senyoreta Fontrodona.

Així explicat, es pot veure clar que el resultat s'empra a consideracions que poden afavorir a la senyoreta Marnet i que nosaltres no volem detallar tant per la manca d'espai com perquè no pugui semblar de cap de les maneres un desig de minvar la glòria que li pertoca per la victòria que es mereix pel seu treball constant i pel seu mèrit intrínsec.

Un altre dia parlarem d'algun altre aspecte interessant d'aquest Concurs.

ELS PARTITS

Avui es jugaran les finals dels tres Campionats de l'esmentat Concurs, les quals esperem seran altres tants esdeveniments esportius, ja que sobradament és sabut que entre els socis del Barcelona L. C. s'hi troben valuosos elements de primera categoria, alguns d'ells de l'equip representatiu d'Espanya en els passats Campionats del Món en pistes cobertes i en dir això, ultra En Sindreu, ens referim a les jugadores.

La semifinal Andreu contra Riera ens desfarà la incògnita de qui ha de disputar-se el títol de Campió del Club amb l'actual, l'esmentat jugador Sindreu.

A les dotze del matí tindrà lloc la

semifinal de l'individual handieap senyoretes, una mena de revenja del partit senyoreta I. Fontrodona contra senyoreta L. Marnet, en el qual aquesta última va ésser eliminada de la prova de Campionat per la primera. No cal dir l'interès que posarà la senyoreta Marnet per a restablir en son lloc el seu prestigi com a gran jugadora, la millor de Catalunya. L'escàs avantatge que la senyoreta Marnet dona a la senyoreta Fontrodona, donarà major lleu al partit, el qual no dubtem que amb el precedent esmentat, serà presenciat per totes les nostres jugadores, ja que molt podran aprendre-hi.

La final Campionat individual de senyoretes tindrà lloc a dos quarts de cinc entre les senyoretes R. Torras i I. Fontrodona, final que pel fet d'haver guanyat aquesta darrera a la senyoreta Marnet en la semifinal, serà més igualada del que hauria estat en el cas d'haver estat altre el resultat de l'esmentada semifinal.

Igualment tindrà lloc la final parelles senyores.

Així, com a conclusió, ens cal dir que, malgrat haver estat ajornat l'acabament total del Concurs per al diumenge de Rams, demà es deixaran acabats els Campionats, és a dir, les proves més interessants.

Aquesta tarda-undran lloc les finals del Tercer Concurs Internacional de Ping-Pong on cop acabats els partits de tennis i d'acord amb l'ordre de joc que més avall publicarem, tindrà lloc a continuació el repartiment de premis d'aquest Concurs.

El resultat dels partits jugats abir, són:

Campionats:

Riera guanya a Wallace, per 7-5;

4-6, 6-2.

Sindreu a Olano, per 6-2, 7-5.

Sagnier-Sindreu a Torras Steva, per 6-0, 6-2.

Andreu-Soler Coll a Rovira-Aguat, per 6-1, 6-1.

Riera-Olano a Williams-Hart, per 6-1, 6-2.

Avantatges:

Stes. Fontrodona a Stes. Muntadas-Marnet.

Sta. Fontrodona a Sta. Muntadas.

Soler Coll a Williams.

Curtis a Gómez.

Ordre de joc per a avui:

A les 11:

Satrústegui-García Navarro contra Chassaigne-Sentmenat.

L. X. Almirall contra Curtis.

R. Rovira c. Vidal.

J. Andreu c. A. Riera.

A les 12:

Sagnier-Sindreu contra Andreu-Soler Coll.

Guanyador Almirall-Curtis contra guanyador Rovira-Vidal. Final d'avantatges classe B.

Sta. M. L. Marnet contra Sta. Fontrodona (1).

A les 2'30:

Sindreu contra guanyador Riera-Andreu. Final de Campionat individual.

A les 3'30:

Riera-Olano contra guanyador Sagnier-Sindreu i Andreu-Soler Coll. Final Campionat parelles.

A les 4'30:

Sta. R. Torras, contra Sta. I. Fontrodona. Final Campionat de senyoretes.

Sta. Aparicio-Soler Coll contra Mrs. D'Arcy Evans-Noble.

CONCURS DE PING-PANG

A les 12:

L. Puig contra F. de Sentmenat.

A les 4:

Sta. G. de Satrústegui-Macaya contra guanyador de Sta. Ferrer-Llacuna i Sta. Luria-Sindreu.

A les 4'30:

G. Llacuna contra guanyador Sindreu-Escardó.

A les 5:

Sta. A. Martínez Sagi contra senyoreta M. Luria-Final.

A les 5'30:

Sta. C. Luria-Sagnier contra guanyador de les 4.-Final.

A les 6:

Final del Campionat individual de senyores.

Battling Siki vençut per punts

Dublin, 17.—El boxejador anglès Tiggs ha vençut per punts el senegalès Battling Siki—Havas.

Des del 2 d'abril sortirà cada dilluns, a la tarda, l'EDICIÓ D'ESPORTS de LA PUBLICITAT gran rotatiu il·lustrat amb extensa informació de tots els esports, articles tècnics, notícies, comentaris, etc.

LA PUBLICITAT publicarà cada dia la FULLA D'ESPORTS com a continuació de l'EDICIÓ D'ESPORTS del dilluns, constituint tot junt el Primer Diari d'Esports de la nostra terra

ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Romea

Telèfon, 3.500 A.

Avui, diumenge, tarda, a tres quarts de quatre:

Companyia d'Art Rus

L'OISEAU BLEU

Programa: I. Les Napolitàs no-landeses. II. Les campanes de la nit. III. Cançons dels pagesos russos. IV. American-Bar. V. El periquet enamorat. VI. Burlaki. VII. La dame de Pique. VIII. Parada de solistes de rússia. IX. La visió d'un caucasià. X. Times is money. XI. Wanka-Fanka. XII. Una nit entre els Zingars de Moscou. Magnífics vestits i decoracions dels tallers de "L'ocell blau".

A les sis: La famosa comèdia de l'Escalier Els últims Revelats, per la companyia catalana. Nit, a les deu: L'oiseau bleu, amb el seu grandios programa.

Dilluns, a dos quarts de quatre: Per la companyia catalana, El príncep Blanc. A les sis i a les deu: L'oiseau bleu. Programa nou. Cada dia Els remers del Volga, meravellosa creació de la companyia d'Art Rus.

Dimarts, tarda: Companyia d'Art Rus, Magnífic programa. A la nit: Soirée francesa.

GRAN TEATRE DEL LICEU

Temporada de primavera. Continua obert l'abonament.

TIVOLI

GRAN CIRC AMERICA

Direcció: Corzana i Per-

zoff

Grandios èxit

Avui, diumenge, tarda, a

dos quarts de quatre, ma-

tinée infantil. Nit, a les deu.

funció selecta

Teatre Novetats

Companyia de sàbats, sarsuèls, operetes i revistes. Director d'escena, Lluís T. Maurente. Mestres directors i concertadors, Josep Espelta, Antoni Català i Joan Aull.

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, i nit, a les deu: La nova opereta bufa en tres actes original d'En Lluís Maurente, música del Mestre Joan Aull.

LA MASCARA ROJA

Decorat dels senyors Rubens i Gir-

bal. Sastreia casa Paqueta

NOVES CANCONS

per

MARIA CONESA

Demà, tarda, a dos quarts de qua-

tre, i nit, a les deu:

La mascara roja, i cançons per

Maria Conesa

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil i grans espectacles de

SANTPÈRE I SÈRGES

Primera actuació

ASSUMPCIO CABALS

Avui, diumenge, 18 de març.

Tarda, a les quatre i nit, a les deu:

La primera. La mare pecadora (2

actes). I El poble és mestre del rei.

Demà, dilluns, diada de Sant Jo-

sep. Tarda: Amàlia. I El poble és

mestre del rei. Nit: Els jàmbus. La

mare pecadora. I El poble és mes-

tre del rei.

Teatre Victòria

Direcció: Ferran Vallès, Francesc Vidal.

Mestres: Bal i Guiti.

Avui, diumenge, 18 de març 1923

Tarda, a dos quarts de quatre

Primer, la grandiosa sarsuela en 3 actes

actes del il·lustre mestre Caballero

LAS ROSAS

Representació col·lectiva. JOSEFINA CHA-

FFER, SALUT RODRIGUEZ, Lluís, Rojo,

Arce, Arce, etc.

Segon, la revista

VAYA CALORI

Exit creixent, tots els números repetits. Demà, dilluns, 19, festa del Patriarca Sant Josep: Grandiosos cartells a dos quarts de quatre. MARUXA, LOLA MONTES i VAYA CALORI.

Nit, a tres quarts de deu: LAS DOS PRINCESAS, VAYA CALORI.

Dimarts, tarda, vermut popular.

Teatre Còmic

Gran companyia dramàtica castel-

lana ROJAS-CAPARO

Avui, diumenge, grans funcions.

Tarda a les quatre, i nit, a dos

quarts de deu: El famós drama en

vuit actes de ressonant èxit El regle-

tro de la policia. Dilluna, festa de

Sant Josep, grans funcions; tar-

da, a les quatre, i nit, a dos quarts

de deu: Estrana a Espanya de l'in-

teressant drama en 7 actes i un

epíleg. La laureada de San Fer-

nando. Divendres estrena de Ruben

de fuego.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

QUELL - TUDELA - AS-

QUERINO - CORTES

(Telèfon 4134 A)

Avui, diumenge, tarda, a

dos quarts de quatre, primera sessió:

EL CENTENARIO

A les sis, sessió especial:

EL SANTO DE LA TIPLA

I EN FAMILIA

Nit, a les deu

LA PLUMA VERDE

ELDORADO

Coliseu de varietats

Avui, diumenge, tarda, a les

quatre. Nit, a les deu.

Projecció de notables pel-

lícules. Tarda i nit, la di-

vertida El petit, per Jag-

kie Coogan, company de

Charlot.

Anders, famós jògler

Pilar Bello, ballarina

d'experiment científic

Le navire mystérieux, pre-

sental pel senyor

WESTERHOLD

Els famosos ciclistes aus-

traliens

THE DAUNTON SHAW

La genial Pilar Alonso, en

les seves creacions

Teatre Barcelona

Gran companyia còmica del

primer actor

PERE ZORRILLA

de la qual formen part la

primera actriu de caràcter

Maria Mayor i el primer ac-

to Ferran Aguirre

Avui, diumenge, tarda, a les

quatre: L'entremès Sangre gorda.

Gran èxit de la tragicomèdia en tres

actes

EL BURLADOR DE MEDINA

Triomf de la companyia

Nit, a les deu: Programa mon-

stre: La farsa còmica en dos actes

La venganza de la Petra, i la jogui-

na còmica en dos actes

LARREA i LAMATA

Demà, dilluns, festa de Sant Jo-

sep. Tarda: La venganza de la Pe-

tra i Larrea i Lamata. Nit: El bur-

lador de Medina.

Putxinel·lis "MIRIA"

Rosselló, 208. Davant del Frontó

Avui, diumenge, tarda, a les cinc:

La comèdia en 3 actes

UN FALS AMIC

I el sàmet UN GELOR

Sortida de 3 jògines entre els in-

fantos concurrencis

Ball - Dimoni - Tururrit

Demà, dilluns, diada de Sant Jo-

sep. Tarda: La venganza de la Pe-

tra i Larrea i Lamata. Nit: El bur-

lador de Medina.

EL CAPITAN ROLAND

I el sàmet

XAROP DE BASTO

Plini de festa amb

Dani - Dimoni i Tururrit

Teatre Nou

Companyia Esperança Infa

Avui, diumenge, tarda, a dos

quarts de quatre, i la verbena

de la Paloma. 2. La duquesa del

bal Tabarin. 3. De festa de la pa-

rella de ball. 4. En Esperan-

ça triu. Nit, a les deu,

LA FADA ALBARE

de festa per Gromwell i Espe-

rança triu. Demà dilluns, Yea-

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4

Telèfons, 5125 i 4736 A

AJUSTA SETMANA, totes les nits, a les deu,

A PREUS POPULARS

el grandios espectacle

CRI-CRI

ZIG-ZAG

prenent-hi part els dansarins

TAKKA-TAKKA i

YOGA-TARO

amb les seves originals DANSES DE LA ILLA DE JAVA

PENULTIMA SETMANA

de CRI-CRI ZIG-ZIG, a Barcelona, per haver estat contrac-

tat per al teatre Reina Victòria, de Madrid.

divertit de Sant Josep. Tarda, a

dos quarts de quatre, La verbena

de la Paloma i La viuda alegre.

Nit, a les deu, La duquesa del

bal Tabarin.

CINEMES

Saló Catalunya

Notables quintet Jordà i trio Tor-

renta. Avui, diumenge, gran ma-

tinat: tarda, dues sessions, l'èxit

més gran del Programa Ajuria: El

premi gros, última creació del ma-

lustrat artista Wallace Reid: Baby

estrella, i la de broms continua

S. M. Tomasó l'òmic. Nit, estrena:

Matrimoni inter, per la gentils Bi-

lie Burke. Demà, dilluns, diada de

Sant Josep, grandios matinal; tar-

da, 3 sessions, S. Nit, una altra es-

trena sensacional: El segell de Car-

di (Artistes Associats). Dimarts,

Programa Ajuria: En camús d'on-

ze varos, per Douglas Fairbanks.

Diana-Argentina-Excelsior

Avui, diumenge, sessió matinal

d'onze a una. Tarda i nit,

5 de La filla de l'ajusticiada. No

em crideu nena, No hi ha en-

emio petit, Pirates de gol. Nit, La

primera xicota, 6 de La filla de

l'ajusticiada.

Teatres Triomf i Marins

Avui, L'excentric, Micolin d'ò-

mine, La granja de Pompelagen,

la història d'un formatge, La fi-

lla de l'ajusticiada, 5. Nit, 6 de

La filla de l'ajusticiada.

KURSAAL

ARISTOCRATIC BALLO

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, diumenge, d'onze a

una, es desplaçaran buta-

ques numerades per a la

sessió de les sis i de demà,

dilluns

Gran Teatre Comtal i

Gran Cinema Bohèmia

Avui, diumenge, sessió matinal

d'onze a una. Tarda i nit, Grandio-

sos programes. Grans èxits. La pe-

lícula dramàtica El collar d'opals;

les de gran broms No hi ha en-

emio petit, S'entusias, senyors! No

em crideu nena i exlús de la

sèrie La filla de Napoleón (quint

tom). A la sessió de la nit estrena

de La primera xicota, i sisè tom de

La filla de Napoleón. Demà, di-

lluns, festa de Sant Josep. Sessió

matinal d'onze a una.

Palace Cine

Avui, diumenge, sessions d'on-

ze a una del matí, de tres quarts

de quatre a sis i de sis a vuit

tarda i a les deu de la nit. Grandio-

sos programes. La finíssima co-

mèdia A la llum del dia; la co-

mèdia No hi ha enemi petit; S'en-

temias, senyors! No em crideu

nena i exlús de la sèrie La filla de

Napoleón (quint tom). A la sessió

de la nit estrena de La primera xi-

cota, i sisè tom de La filla de Na-

poleón. Demà, dilluns, festa de

Sant Josep. Sessió matinal d'onze

a una.

Palace Cine

Avui, diumenge, sessions d'on-

ze a una del matí, de tres quarts

de quatre a sis i de sis a vuit

tarda

Sols manquen nou setma-
nes per la inauguració de

L'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors

Palau de l'Art Modern i Palau In-
dustrial del Parc de Montjuich de
BARCELONA

CALÇAT

14^{'50}

15^{'50}

higiènic amb SOLA DE GOMA
marca FORD, Box-cali, tall
anglès, doble sola de cuir

Ptes. parell

La Fàbrica Medina i C., S. L.

en realitzar l'esforç que suposa la venda al detall de DEU MIL parells del dit calçat, ho fa
únicament per afavorir el PUBLIG DE BARCELONA i a l'ensenyar donar a conèixer les seves so-
les "Ford", detallant també els avantatges que suposa el dit calçat.

1. La durada és doble, com a mínim, que els de sola de cuir gastant-se gradual-
ment tota la sola.

2. No hi penetra mai la humitat, per la qual cosa ahhh en dies de pluja queden sem-
pre eixents els mitjons, conservant el seu escalf natural el peu i evitant així molts re-
fredats, derivacions d'altres malalties.

3. El caminar és molt més lleuger i menys cansat, ja que el pes del cos en topa con-
tra terra té la mateixa semblança que els neumàtics d'un automòbil, i resultant que ahhh
els que pateixen continuament dels peus, usant calçat amb sola de goma, han arribat a
curar-se definitivament.

4. El nostre calçat no rellisca i és completament higiènic, ja que entre la sola de
goma i el peu hi ha:

DUES plantilles de cuir i UNA plantilla de teixit, quedant així isolat, ahhh per eis que ten-
nen la MANIA que la goma no és saludable.

VENDES AL DETALL

Carrer ANSELM CLAVE, 9 (Final de las Rambles)

PANYERIA

per a Senyors, Senyores i Nens

La Tèxtil Catalana

(Nom registrat)

TEMPORADA DE PRIMAVERA I ISTIU

Immensós assortits en totes les classes

Venem únicament classes superiors de pura llana a preus tan limitats que ningú pot igualar-nos

RECLAM Variat assortit en estam superior, fils doblats i en
FRESCOS rentables a Ptes. 45.—coste de tres metres

CASA ÚNICA EN EL SEU RAM

Vendes exclusivament al detall

Plaça de l'Angel, 1: Tapineria, 2 i 4, i Gran via Layetana, 29

PIANOS

DECUERDAS CRUZADAS
CON MARCO DE HIERRO
Sublime marca
R. MARISTANY
Casa fundada en 1870
AL CONTADO
PLAZOS Y ALQUILER
18, Plaza Cataluña, 18

Tapisses pintats

La casa més important
d'Espanya. Especialitat en ta-
pissos religiosos. Exposició
permanent de quadros al oil,
gravats, electrofites, etc. Va-
rieu de marcs i motlles.
No compreu sense visitar
aquesta casa.

Tisis-Tos

Curació radical de la tos
i ofec pel llemament, cura-
ment de la tisi, bronquitis,
asma, debilitat pel sistema
arterial. Visita econòmica:
de 3 a 4 i de 7 a 8. Fes-
tes, de 10 a 11. Petat, 7, pri-
mer. Consulta especial, de
dos quarts d'una a dos quarts
de dues. Festes, de 12 a 1.

G. Alomar

Vios urinaris, curació ràpida i segura
mitjançant aparell especial. Aribau, 5,
de 12 a 2 i de 4 a 6. Festius, de 10 a 12 Econòmica. Unió, 20,
de 7 a 9.

DR. MONTAÑA

PURGACIONES

En todas las manifestaciones de acidez, prostración, in-
dignidad, náuseas, gata náuseas, etc., por causas y modis
que sean, se curan pronto y radicalmente con los

Cachets del Doctor Solvè
que depuran la sangre y los humores, comunican a
la orina sus propiedades antipépticas y microbicidas
sus admirables resultados se experimentan a las pri-
meras tomas, la mejoría progresa hasta el completo
y perfecto restablecimiento de todo el aparato ge-
nito-urinario, curándose el paciente por sí solo, sin
avocaciones ni lavados en que haya de intervenir el
médico, y nadie se entera de su enfermedad. Basta
tomar una caja para convencerse de ello.

Agente exclusivo: Hijo de José Vial y Rius,
S. en C. Montaña, 21. — Venta, 5 ptas. franco:
SEGALA, Rambla de las Flores, 14; FARMACIA GE-
LERT, Princesa, 7, y principales farmacias de Es-
paña, Portugal y América.

APROPIA LA EPIDEMIA — PARALISIS —

Angina de pecho, Vómitos promatura y
demés enfermedades originadas por la Ar-
teriosclerosis e Hipertensió

Se curan de un modo perfecto y radical y se
curan por completo tomand

→ **RUOL** ←

Los síntomas precursores de estas enfermeda-
des: dolores de cabeza, rano o colambres, aum-
bados de cidos, falta de tecto, hormigueos, volti-
dos (desmayos), modorra, ganas frecuentes de
dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de
carácter, congestiones, hemorragias, varices,
dolores en la espalda, debilidad, etc., desapare-
cen con rapidez usando Ruol. Es recomendado
por eminencias médicas de varios países; suprime
el peligro de ser víctima de una muerte repentina;
no perjudica nunca por prolongado que sea su
uso, sus resultados prodigiosos se manifiestan a
las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el
total restablecimiento y lográndose con el mismo
una existencia larga con una salud enviable.

VENTA: Segala, Rambla Flores, 14, Barcelona,
y principales farmacias de España, Portugal y
América.

Administració de llaques
J. LLAMUSI
De 5 a 7
Montaner, 28, principal

Apolès, francès o allem.
Profs. a'ofr. llaques part.
Excel. ref. C. Boqueria, 9, 2.

ES LA REINA DE LES AIGUES DE TAULA

la de la VALL DE SANT DANIEL Girona

CURA LES AFECCIONS
DEL PÈTGE, RONYONS,
ESTOMAC, INTESTINS,
etc., etc.

El seu dipositori: JOSEP PAGANS, carrer Ponent, núm. 28

Trituradors TORRAS

El més econòmic de més du-
rada i rendiment.
Per a blat de moro, sucre, ca-
nyella, pebre, terres i tota classe de
minerals.
Facilitats en el pagament.
ANGELS, 12, TALLER.
Visites l'estant 3001 de la Fira
de Mosires

Ferré. — Pintura: Decoració

Sant Domingo del Cell, A-Tel. 4916-4

ANUNCIO, ROYALS, FAÇANES I

OSRES I: TREGALLS D'ISTIL

SOCIETE GENERALE

de Banque pour l'Etranger et les Colonies

Sucursal de Barcelona

Plaça de Catalunya, 20

Tota mena d'operacions de Banca i de Borsa

CAIXES DE LLOGUER

DEPOSITO DE FURNITURAS PARA RELOJES

FABRICA DE JOYERIA PLATERIA

ENRIQUE CORTADA

TEMPLARIOS 5 PRAL

A ÚTILES Y HERRAMIENTAS DE PRECISION ETC-A

PANYOS

J. MIR VIVES, S. A.

Ronda de Sant Pere, 15

Liquidem totes

les existències

amb grans re-

baixes de preus

per fi de tempo-

rada

Gran assortit en totes

les qualitats de Pan-

yos i Foires

Material per a Calefacció F. A. R. E. (Mila)

Pots, planxes, estufes, fogons, termò-

fes graduables, termoràpits, asseca-

cabells calefactors d'aigua, escalfa-

lits, torrapans, etc.

METRON

Plaça de Catalunya, Núm. 17

URALITA

PER A COBERTES

PER A RECOBRIMENTS

Xapa Ondulada Ganaleta

tamany 114 x 185 cm.

175 x 120 cm.

Plaques "A" de 40 x 40 cm.

Xapes "B" per a recobri-

ments:

tamany 120 x 120 cm.

120 x 100 i 120 x 250 cm.

Uralita, S. A.

MADRID - LLEIDA - VA-

LENCIA - SEVILLA - SA-

LAMANCA

CENTRAL: BARCELONA

Plaça A. López, 15

Telèfons: A 1646, A 848

DEFENSA JUVENTUS

Preventiu individual Mata

els germens en un minut.

Indispensable en la lluita.

ANTIVENÈRIA

Una pesseta lub. Farmàcia

MORATO. — Passeig Sant

Joan, 32

ROSAT

Última creació de
Bodegas Bilbainas, S. A.

en el seu Gran Xampany

LUMEN

IDEAL DE LES SENYORES

LUMEN

DAURAT, el predilecte

del públic: Indiscutible-

ment el millor de producció nacional, elaborat a les

seves grans caves que posseeix la Societat a Haro

Se serveix a tots els Hotels i restaurants

Venda a tots els Colmados i Drogueries

MAGATZEMS **LA PARISIEN**

31, Ronda Sant Antoni, 31

— LIQUIDACIO TOTAL —

d'existències confeccions i saldos

PER ENDERROC DEL LOCAL

ES VAN A COMENÇAR LES OBRES DE REFORMA

REMATADA COMPLETA DE TOTES LES EXISTÈNCIES

A preus sensacionals

6 UNICS DIES, 6

FLASSADES DE LLANA I FLASSADES DE COTO

Preu meravellós: 30 o/o de rebaixa del cost a la fàbrica

Flassades de cotó | Flassades de cotó | Flassades de cotó
per a baïetes, a 25 cèntims | tamany monja, a 2'90 pesetes | més grans, a 90 cèntims

LLANES. SALDO COLOSSAL

Resten 1'500 metres llana que liquidem a 75 cèntims mitjà
CORTE DE 4 METRES, 3 pesetes

SENYORS Corte vestit superior de 35 ptes., ara 17'50 pesetes **CLASSES EXTRA BONA OCASIO** Corte vestit senyor, de 45 ptes, ara 20 ptes. **SUPERIORS**

SOBRANTS DE L'IVERN

ABRIC de senyora, llarg, 130 cm. valor 35 pesetes ara 12 pesetes

ABRIC senyora camussa superior, de 50 pesetes, ara 20 pesetes

ABRIC llrg 130 cm., senyora, panyo sastre, de 45 ptes. ara 15 pesetes

TRICOT SEDA, 144 centímetres ample a 20 pesetes metre

Liquidació d'una Fàbrica de Llenceria

1.000 TROSSOS BLANCS

ES REMATEN A QUAISEVOL PREU

Cotó suau, 1.000 metres de 2 ptes.

ara, 1'25 ptes. m.

Tapets fil per a conjres

ara, 1'50 ptes.

Tapets lita, quadrats,

ara, 6'50 ptes.

Refajos teixit,

ara, 2'10 ptes.,

Percala fina, camisa, ample 80 cm.,

metre, 1'50 ptes.

Messalina seda pura, ample 45 cm.,

metre 3'50 ptes

Llençols camera, amb vora, ample 160 cm., ara, 4'50 ptes.

Davantals ferro, per a cuina,

a 1'50 ptes.

Mocadors brodats, preciosa

per 2'90 ptes.

Tovallols russes,

tres per 65 cèntims

Dayantal fil, per a cuina,

ara, 190 ptes.

CODORNIU

Non plus ultra

Extra

Grand Cremant

Espumoso